

Ameide-Tienhoven gedenkt:

100 jaar Muziekverenigingen

80 jaar Boerenleenbank-Rabobank

50 jaar Lichtweken

Samenstellers:

C. van der Grijn Fzn.
C. van der Grijn Kzn.
H.C. Blom
H.M. van den Heuvel
C.J. Neels
J. Erkelens
R.W. Mulder

Eindredactie:

J.D.C. Laroo
C.J. Neels
P. Will

Omslag:

J.W. Tuls

Druk:

Grafisch Centrum te Gorinchem

TEN GELEIDE

*O, de toeter-en-blaas-muziek-van-vroeger
om achter aan te lopen op zaterdagavond
tussen een uit wastellen
herboren volk
tussen groene-zeep-gezichten
en maar rondwalen
en in gelukzalige zaterdagavondwinkeltjes
zoethout kopen voor een cent
of duimdrop
of niets
zomaar niets.*

Bij de dichter Marinus den Braber komen herinneringen boven. En wie van ons ouderen herinnert zich niet deze zomeravonden? Dat was niet niets, maar betekende best veel! Rondjes lopen door Termei of geschaard om de muziektent, luisterend naar de dorpse zaterdagse concerten. We gedenken en danken de talrijke muziekbeoefenaars, die met zoveel plezier hun instrument bespeelden of bespelen. Even glorieus waren de feesten, die de oranjevereniging organiseerde ter ere van blijde gebeurtenissen in het koninklijk huis. Als uitloper daarvan heeft Ameide en Tienhoven een zekere faam in wijde omtrek verworven door haar lichtweken rondom de 31ste augustus, ooit de verjaardag van koningin Wilhelmina.

Bedankt, bestuur van 'Beatrix' voor dit lichtende voorbeeld!

Ten slotte de Bank. Iedere Termeienaar of Tienhovenaar weet waarover je 't dan hebt, da's de Boerenleenbank alias de Rabo. En wat zou er van die bovengenoemde 'omgang en eerbied voor de gewoonste dingen, met nu eens de drang om gewoon mee te doen, dan weer de neiging om te luisteren of om luid mee te zingen' terecht zijn gekomen, als deze coöperatie niet enkel op de centjes had gepast, maar ook gezorgd had voor het verstrekken van leningen, of zelfs om-niet steun verlenen aan passende locale culturele doelen, zoals nu: zonder een fikse bijdrage van de bank was het niet mogelijk geweest dit gedenkschrift op deze wijze u aan te bieden. Onze grote waardering daarvoor.

Eindigen we met de jubilerende verenigingen en de Rabo van harte geluk te wensen en daarbij heel veel keren dank-je-wel te zeggen tegen de uitpluizers van het materiaal en het uiteindelijk in het gelid zetten van tekst en plaatwerk.

Een driewerf hoera voor de partijen: de twee Kezen, het duo Oranjegezinden en de trits Raboïsten. We doelen respect. op de heren Van der Grijn, J. Erkelens en R.W. Mulder plus het trio mevr. H.M. v. d. Heuvel en de heren H.C. Blom en C.J. Neels. En niet te vergeten dhr. J.W. Tuls, die de drieslag op de omslag ontwierp. Het is al met al een bijzondere klus geweest, maar de bundel ziet er magnifiek uit!

Wij hebben er alle vertrouwen in dat deze feestbundel veel bekeken, gelezen en geprezen zal worden.

NAMENS DE HIST. VER. AMEIDE-TIENHOVEN: DE EINDREDACTIE

VOORWOORD

Als oud-voorzitter van muziekvereniging Ameide's Fanfarekorps is het mij een genoegen het voorwoord te mogen schrijven voor dit bijzondere jubileumboekje: "100 jaar fanfaremuziek in Ameide en Tienhoven".

In een 11-tal hoofdstukjes geven de samenstellers de geschiedenis van 100 jaar fanfaremuziek in onze dorpen weer. Mijn compliment daarvoor.

Zij hebben niet zozeer een chronologisch verloop van genoemd verenigingsleven gegeven maar een naar onderwerp gerangschikt geheel. Elk onderwerp spreekt eigenlijk voor zich en behoeft in dit voorwoord geen nadere toelichting.

De een zal zich meer kunnen vinden in het motief om muzikant te worden, een ander zal zich in de veranderde muziekkeuze herkennen. Maar elk onderwerp geeft een ontwikkeling in de tijd te zien, die soms frappant is, dan weer nostalgische herinneringen oproept.

Veel bewondering heb ik voor die leden die vaak tientallen jaren, soms hun gehele leven, hun vrije tijd hebben gestoken in het draaiend houden van het muzikale verenigingsleven. Niet alleen uit eigen belang maar ook voor de overige leden, alsmede de inwoners van onze dorpen. Want wat is een dorp zonder muziek?

Ik twijfel er niet aan dat u, als lezer, dit stukje cultuurgeschiedenis zult waarderen en maak van de gelegenheid gebruik de samenstellers hiervoor te bedanken.

A.M. den Oudsten, oud-voorzitter AFK

VERANTWOORDING

Op de volgende bladzijden wordt u een beeld geschetst van 100 jaar fanfaremuziek in Ameide en Tienhoven. Daartoe zijn de notulen, jaarverslagen, krantenknipsels, oud fotomateriaal en tal van overige oude paperassen doorgesnuffeld. Tevens zijn er gesprekken gevoerd met oor- en ooggetuigen die een groot deel van die tijd hebben meegemaakt. Een ieder op zijn of haar eigen manier.

Met name voor de geschiedenis van de voormalige muziekvereniging Unie waren de gesprekken van grote waarde, en wel omdat de notulen en jaarverslagen uit de eerste zestig jaren van het bestaan van deze vereniging ontbreken. Opmerkelijk is, dat de financiële jaarstukken vanaf de oprichting in 1898, wel bewaard zijn gebleven.

Om de beeldvorming te verlevendigen, is het boekwerkje voorzien van verschillende foto's en kopieën van allerlei wetenswaardig materiaal.

We hopen dat het boekwerkje, voor het instandhouden van de culturele geschiedenis in onze dorpen, ook naar de toekomst van waarde mag zijn.

De samenstellers,
Floor van der Grijn, Cees van der Grijn (Kr.zn), Cees van der Grijn
(Fl.zn)

1. De oprichting van de muziekverenigingen Unie en Crescendo

Op 19 september 1898 werd in Ameide de muziekvereniging "Unie" opgericht. Initiatiefnemers daartoe waren onder meer de heren G.J. de Jong (de vader van Johan de Jong, caféhouder en timmerman), G.J. Langerak (de vader van Aart, secretarie-ambtenaar en Koos Langerak, bloemist en verzekeringsman) en M. van Bonzel, musicus. Reeds eerder, in het jaar 1895 werden pogingen gedaan tot oprichting van een muziekvereniging. Deze pogingen werden echter verijdeld door geldgebrek.

Op deze foto treft u een 4-tal leden aan uit de beginjaren van muziekvereniging Unie (van links naar rechts: G.J. Langerak, Kl. van Oort, A. Langerak en G.J. de Jong)

In 1898 werd Wilhelmina tot koningin gekroond. Tijdens de kroningsfeesten kon de gemeenschap zelf niet voor de muziek zorgen. Een muziekvereniging uit Leerdam zorgde voor de vrolijke noot. Dit heeft men blijkbaar al te bont geacht. Gevolg was, dat opnieuw een poging tot oprichting werd ondernomen, en ditmaal niet zonder succes. Voor de aanschaf van een 20-tal instrumenten met lessenaar was een bedrag nodig van ca. f 450,00. Getracht werd dit bedrag bijeen te brengen door de uitgifte van renteloze aandelen a f 1,00 per stuk. Dit gelukte echter niet volledig.

Aanvankelijk startte de muziekvereniging "Unie" dus niet met de beoogde 20 maar met 14 leden. Dirigent en leraar van het korps was de heer Van Bonzel. Tegen een honorarium van 10 cent per lid per week, leerde hij de eerste muzikanten de beginselen van het musiceren.

Muzikanten van het eerste uur waren:

W.G. Degenhardt, G.J. Langerak, G.J. de Jong, A. Bouter, J. Smidt, B. de Heus, C. Bosch, G. Bouter, G. Woudenberg, P. Verheij, Jac. de Jong, K. Langerak, P. Kruyt en P.G.J. de Jong.

*Muziekvereniging Unie aan het begin van de eeuw
op de kiek in de tuin van café Lekzicht.*

Eén jaar later op 1 juli 1899 werd de chr. muziekvereniging "Crescendo" opgericht. De koninklijke goedkeuring kwam bij besluit van 25 oktober 1899. Het initiatief tot het oprichten van deze vereniging werd genomen door de heren P.A. de Hoon, C. Verheij (Cors) en A. Streefkerk.

Crescendo ging van start met 12 leden. De eerste dirigent van het korps was de heer Hamerling uit Lexmond. Deze dirigent werd aangetrokken met de doelstelling ook diens opvolger, de heer Blok (hoofd van de school met den Bijbel) wegwijs te maken in het vak van dirigent.

Muzikanten van het eerste uur waren:

T. van Zessen, A. Streefkerk, L. van den Hoven, W. Bouwmeester, A. Veen,

G. Bouter (Jzn.), W. Verheij, C. Verheij, G. van Heusden, P. A. de Hoon, W. Briedé en G. van Kekem. De eerstgenoemde negen leden kwamen voort uit de chr. zangvereniging Excelsior.

Doelstelling van beide verenigingen was het ten gehore brengen van fanfaremuziek. Blijkens het woordenboek moeten we onder een fanfarekorps verstaan: een muziekgezelschap waarvan de leden koperen (blaas)instrumenten bespelen. Tegenhanger van de fanfare is de harmonie. In deze gezelschappen wordt de muziek zowel met koperen als met houten (blaas)instrumenten gevormd.

Van

Uwe Majesteit de Koningin

Aanwezen

Geven met verschuldigd en verbied
te kunnen:

Johannes Antonius de Boer, Coenraan Venkaj
en de Heer Streefkerk, allen te Amstede, dat zij
hebben opgericht een Vereeniging onder den
naam van Christelyke Muziekvereniging
Crescendo.

Ik neem de vrijheid hierby over te
leggen

a. opgezegt papier een uittreksel uit de
Notulen der vergadering, waarin tot de
oprichting is besloten;

b. de Statuten dier Vereeniging in duple,
met verbiedig verzoek, dat het Uwe Majesteit
mogt behagen, verneemde Vereeniging als
rechtspersoon te erkennen

Achtuevelth doende

van Uwe Majesteit.

de zeer gehoorzame dienaar en getrouwe
Panderdancr.

President
Secretaris
Penningmeester

Amstede. Sept. 1899.

Het verzoek aan de koningin om Crescendo
als rechtspersoon te erkennen.

2. Het motief om muzikant te worden

Muziek maken is meer dan alleen een hobby. Een van de dirigenten heeft wel eens de opmerking gemaakt, dat het met elkaar muziek maken een van de meest sociale gebeurtenissen is, omdat het constant naar elkaar blijven luisteren een absolute voorwaarde voor een goed resultaat is.

Dat niet ieder met eenzelfde motief muzikant werd en wordt, klinkt u misschien vreemd in de oren. Toch heeft de geschiedenis (praktijk) geleerd dat er wel degelijk sprake is van verschillende motieven. Bij de rasmuzikant is de liefde voor de muziek zo groot, dat zelfs de verjaardag van vrouw- of manlief eraan moet geloven als de muziekvereniging repeteert of (elders) moet optreden. Muziek maken is zijn of haar lust en leven. Slaat hij of zij het thuis oefenen één dag over, dan geeft dat geen lekker gevoel. Een sociale muzikant geeft als antwoord, het wel gezellig te vinden een stukje muziek met elkaar te maken. Hij of zij wil er graag bijhoren en de gezelligheid staat voorop. Er zijn ook muzikanten die van

thuis te horen kregen, dat ze ook maar eens een instrument moesten gaan bespelen. Niet in alle gevallen heeft dit geleid tot het beoogde resultaat.

Crescendo had de primeur als het ging om de eerste vrouwelijke muzikant. In 1960 werd Gerda Sloof lid van het korps. En zoals zo vaak, als er een schaap over de dam is volgen er meer. Anno 1998 telt Ameide's Fanfare Korps een tiental vrouwelijke leden.

Een aantal leden van Crescendo en Unie maakte van de hobby hun beroep. Genoemd kunnen worden de heren P. van Bruggen, C. Schrijvershof, L. Blok en mevrouw R. van Gelderen.

Muziekvereniging Crescendo anno 1922 op het schoolplein van de school met de Bijbel aan de Fransestraat.

3. Opleiding en repetitie

Hoe de eerste repetities geklonken hebben en welke postzegel de dirigenten daarbij getrokken hebben weten wij niet. Dat het niet rijp is geweest voor opname, kunnen we wel raden.

Nadat de gevestigde orde zich had "ingeblazen", verschenen de eerste leerlingen op het toneel. Maar ja, voordat je deel uitmaakte van het korps ging er wel wat water door de Lek. Eerst moest de basis worden gelegd. Dagelijks studeren uit een boekje met zwarte en witte noten met stokkies en vlaggies. Was het boekje uit, dan mocht je er tussen. Was dit het geval, dan had je echt het idee dat je van toeten noch blazen wist. Van alle richtingen klonken verschillende partijen. Doorzetten, soms stiekem janken en uiteindelijk na veel oefening thuis en op de repetitie, blies je het partijtje mee.

Muziekvereniging Unie andermaal in de tuin van café Lekzicht.

Tot eind zestiger jaren werd de opleiding verzorgd door de dirigent of reeds ervaren muzikanten uit het korps. De laatste decennia kwam de muziekschool in beeld. Leerling-muzikanten kregen daarbij les van een gediplomeerd musicus en sloten de opleiding af met een examen.

De laatste jaren heeft het gezamenlijk oefenen met beginnende muzikanten meer aandacht gekregen. De theoretische basiskennis is daarbij al gelegd door de muzieklessen op de basisscholen. De verzorging hiervan vindt plaats door docenten van de muziekschool.

Na de theoretisch basiskennis melden de beginners zich aan bij de vereniging. Vervolgens krijgen zij thuis les van een ervaren muzikant en oefenen ze met anderen groepsgewijs in het zogenaamde opstap-orkest.

4. Concoursen

Reeds in de beginjaren van het bestaan namen de verenigingen deel aan concoursen. Veelal vonden deze concoursen plaats in de openlucht. Hemelvaartsdag en tweede Pinksterdag waren uitgelezen dagen om op concours te gaan. De Unie boekte haar eerste succes op een concours te Schoonhoven. In de derde afdeling behaalde men een 1e prijs. Dirigent was de heer La Rosière uit Gorinchem.

De eerste concoursdeelname van Crescendo speelde zich af in augustus 1901 te Dordrecht. In de 2e afdeling werd onder leiding van dirigent de heer Blok een 1e prijs behaald.

Door de enorme groei van het aantal muziekkorpsen ontstond er behoefte aan het landelijk oprichten van organisaties voor muziekverenigingen. In ons land kent men een drietal organisaties op dit gebied, te weten:

Algemene Nederlandse Unie van Muziekverenigingen (A.N.U.M.), de organisatie waarbij de Unie was aangesloten;
Nederlandse Federatie van Christelijke Muziekverenigingen, de organisatie waaronder Crescendo ressorteerde en Koninklijke Nederlandse Federatie van muziekverenigingen, de organisatie waar Ameide's Fanfare Korps onder valt.

Stond een concours onder toezicht van een van voormelde organisaties, dan sprak men van een bondsconcours. In de overige gevallen sprak men van zogenaamde nationale of "wilde" concoursen. Niet dat het er wilder aan toeging tijdens het uitvoeren van een muziekstuk, maar de bondsconcoursen zorgden voor regelgeving, administratie en waarborgde kwaliteit bij jurering. Verenigingen werden daarbij ingedeeld naar een bepaalde klasse.

Afhankelijk van de plaats van handeling, verplaatste het korps zich per vrachtauto of boot. In het jaarverslag van Crescendo uit 1911 is opgetekend, dat men met een schroefboot naar het concours te Oud-Beijerland ging. Voorafgaand aan het vertrek naar een concours was het traditie op de Dam, onder grote publieke belangstelling, eerst een aantal marsen ten gehore te brengen. Het was echt een dag van mannen onder elkaar. Bij Crescendo gingen er in 1961 voor het eerst vrouwen als supporter mee naar een concours.

Muziekvereniging Crescendo begin 30-er jaren

Muziekvereniging Crescendo heeft op weg naar het concours te Baarn eens een tussenstop gemaakt bij het sanatorium te Soest. Een van de leden van het korps werd daar verpleegd en het blazen van een mars was toch het minste wat je voor de patiënt kon doen. Er lagen echter nog meer patiënten en ook die wilden wel een moppie horen. Gevolg was dat Crescendo de pijp leeg had, toen het erop aan kwam tijdens het concours. Resultaat een 2e prijs.

Natuurlijk waren de dirigent en muzikanten gespannen voor het optreden tijdens concoursen. Niet alleen werd de boom (de w.c.) wat extra bezocht, ook de plaatselijke kastelein kon zich op zo'n dag verheugen in een extra omzet. Ter voorkoming van de ril werd er nogal eens een hartversterkinkje genuttigd.

Uit overlevering is bekend, dat het wel gebeurde dat niet meer genoegzaam bekwame muzikanten tijdens het concours op non-actief werden gezet. Zo raakte een vitaal onderdeel van het instrument soms "zoek", of was het muziekstuk door een koe uit een naburig weiland "opgegeten.

Met name muziekvereniging Unie organiseerde tot begin jaren zestig, tal van muziek- en zangconcoursen in het dorp. Zo ook in 1948, ter herdenking van het 50-jarig bestaan van de vereniging. Plaats van handeling was het weiland van de familie Oosterom aan de Meidoornlaan.

Het was daarbij een goede gewoonte dat de zang- en muziekverenigingen uit ons dorp voorafgaand aan het concours een concert verzorgden.

Officiële feestgids (voorkant) ter gelegenheid herdenking 50-jarig bestaan muziekvereniging Unie.

Een goed resultaat op concours werd niet onder stoelen of banken gestoken. Muziekvereniging Unie had tijdens de periode van dirigent B.A. Hoon uit Schoonhoven, de gewoonte deze dirigent op de eerste repetitie-avond na een succesvol concours met paard en wagen "in te halen". Met de komst van stadsgehoorzalen, dorpshuizen en sporthallen verdween het openluchtconcours en tevens een stukje romantiek.

De Unie op concours te Leiden (zeventiger jaren)

Muziekvereniging Crescendo in 1981 op concours te Zaandam

5. Concerten en uitvoeringen

In vroeger tijden werden de concerten veelal buiten gehouden. De ouderen onder u zullen zich de concerten in de muziektent op de Dam en de Prinsengracht nog herinneren. Niet alleen de eigen burgerij, maar ook die uit de nabuurdorpen liep warm voor het bijwonen van deze evenementen. Dames van het concerterend korps verkochten tijdens deze optredens veelal speldjes en dahlia's ter versterking van de kas. Kinderen huppelden vrolijk mee op bekende marsen en melodieën die ten gehore werden gebracht.

Crescendo hield haar uitvoeringen in de regel in het Verenigingsgebouw. Unie had als locatie het café Lekzicht bij de familie De Jong. De belangstelling was daarbij vaak zo groot, dat er een tweetal avonden uitvoering werd gegeven. Naast de muzikale uitvoering was het gebruikelijk ook een toneelstuk op te voeren. Met name Crescendo stond bekend om haar eigen toneelopvoeringen.

Chr. Muziekvereniging „Crescendo” :: Ameide.

Eere-Voorzitter : de Heer CHR. WILL.

Directeur : de Heer JAC. J. KLEMAN.

—≡≡≡ UITVOERING ≡≡≡—

op WOENSDAG 26 DECEMBER 1934 (2en Kerstdag) in
het Vereenigingsgebouw te Ameide.

Medewerking verleent de Chr. Reciteervereen. „De Vriendschap.”

PROGRAMMA.

1. PSALM 98 : 4 (DOOR ALLE AANWEZIGEN TE ZINGEN.)
2. EERE ZIJ GOD.
3. MUSIKA (MARSCH) . . . . . H. L. BLANKENBURG.
4. CARMEN (FANTASIE) . . . . . M. J. H. KESSELS.
5. SOUS LES FILEULS (OUVERTURE) . . . . . DELADRÈVE.
6. BRABANCON (MARSCH) . . . . . G. GADENNE.
7. „Geldgierigheid gestraft”, Samenspraak voor 6 personen.

PAUZE.

8. PAN-EUROPA (MARSCH) . . . . . ALPH. DREISSEN.
9. ADIEU-BOURGOGNE (OUVERTURE) . . . . . F. MOURGUE.
10. „In de Rechtszaal”, Samenspraak voor 5 personen.
11. POTPOURRI OVER CHR. LIEDEREN . . . . . F. J. SCHWEINSBERG.
12. MARSCH.
13. PSALM 150 : 1 (DOOR ALLE AANWEZIGEN TE ZINGEN.)

Entrée 50 cent.   ::   Aanvang half 8.

Plaatsbespreking des nam. van 4 tot 5 uur.

HET BESTUUR.

Dit Programma is tevens Bewijs van toegang.

DRUK : HANSUM. AMEIDE

Programma van uitvoering Crescendo op 2e Kerstdag 1934

Muziekvereniging Crescendo bij het Verenigingsgebouw aan de J.W. van Puttestraat (Achterweg) begin 40-er jaren

6. Instrumenten en kleding

De eerste instrumenten die Crescendo aanschafte, waren van een dermate slechte kwaliteit, dat na een jaar al naar andere instrumenten werd uitgekeken. Een gelukkige omstandigheid daarbij was, dat de vereniging een beschermheer had in de persoon van de heer W.A. van Kekem. Naast het eenmaal in het jaar tracteren op limonade en cake, kon ook een gift tegemoet worden gezien. Van subsidiëring door de gemeente of het Anjerfonds was nog geen sprake.

Of een goed instrument het halve werk is, zouden we niet durven beweren. Feit is echter wel, dat een muzikant zonder instrument, nooit een goede muzikant kon en kan worden. Het instrument is voor de muzikant dan ook zowel letterlijk als figuurlijk een kostbaar bezit. Van uniformiteit in de kleding was de eerste vijftig jaren geen sprake. Wel trok men bij gelegenheid natuurlijk zijn beste goed aan. Het duurde tot het jaar 1959 alvorens de leden van beide verenigingen de beschikking kregen over een uniform met pet. De toenmalige burgemeester De Ridder wist via ingewijden aan een partij afgekeurde stof voor marine-uniformen te komen. Het betrof een donkerblauw (bijna zwart) uniform, versierd met goudstiksels. De pet was eveneens zwart. In de zomer voorzien van een witte hoes. Dat het van zware kwaliteit was, moge blijken uit het feit dat er een twintigtal jaren over heen ging alvorens Unie overging tot de aanschaf van een nieuw uniform. Crescendo volgde kort daarop in het jubileumjaar 1979. Na het samengaan in 1984 werd besloten het uniform van Crescendo te handhaven. In 1997 werd overgegaan tot de aanschaf van nieuwe uniformen.

Als herkenning van het korps en presentatie van behaalde prijzen beschikten beide verenigingen over een vaandel. Op tweede kerstdag 1901 werd aan Crescendo het vaandel uitgereikt. Tijdens optredens was het gebruik het vaandel te dragen. De vaandeldrager liep bij marslopen voorop. Tijdens concerten en concoursen stond hij met het vaandel naast het korps geposteerd.

Crescendo (met vaandel), anno 1947 op concours te Austerlitz

Het vaandel van Crescendo is nog steeds, zij het in niet al te beste staat, aanwezig. Recent is besloten het vaandel door een daartoe gespecialiseerd bedrijf, te laten opknappen. Waar het vaandel van Unie haar Waterloo heeft gevonden, is niet bekend.

7. Rivaliteit tussen de verenigingen

Met name in de beginjaren was er sprake van een behoorlijke rivaliteit tussen de beide korpsen. Volgens oog- en oorgetuigen is het eenmaal voorgekomen, dat de korpsen tijdens marslopen in het dorp elkaar "tegenkwamen".

Om een beeld te krijgen van die periode zou men de film "Fanfare" van Bert Haanstra eens moeten zien.

In zijn algemeenheid was er sprake van een gezonde wedijver, die beide korpsen aanzette tot betere prestaties.

In 1937 namen Unie en Crescendo deel aan een concours te Woudenberg. Unie kwam daarbij uit in de ere-afdeling (de op een na hoogste afdeling) en Crescendo in de superieure afdeling (de hoogste afdeling). Beide korpsen behaalden een eerste prijs in hun afdeling, met dien verstande dat Unie een hoger aantal punten scoorde. Gevolg was dat een van de dorpelingen de volgende dag een van de Crescendo-leden vroeg of hij nog een "lel" van de Unie wilde.

Naast rivaliteit was er echter ook samenwerking. De volgende foto is hiervan een stille getuige.

Muziekverenigingen Unie en Crescendo op de Oudendijk voor de muzikale opluistering van de wandeltocht in Ameide, anno 50-er jaren

8. Koperblazers/Boerenkapel

Sinds 1955 begeleiden een aantal muzikanten uit de voormalige muziekvereniging Crescendo de erediensten in de Ned. Herv. Kerk van Tienhoven. In vroeger jaren waren de koperblazers op uitnodiging ook te horen op de Landelijke Zendingsdag te Driebergen.

De heren Kees van Kekem en Dirk van Zessen waren de eerste muzikanten die hun klanken in de Tienhovense kerk ten gehore brachten. Later groeide het koperblazersensemble uit tot acht leden. Naast het verzorgen van de erediensten werden en worden de koperblazers ook dikwijls gevraagd medewerking te verlenen aan begeleiding en ter opluistering van tal van zangdiensten in de regio.

De Unie kwam in de zestiger jaren met een boerenkapel ten tonele. Bij bruiloften en partijen was deze kapel een graag "geziene" gast. Gezelligheid voerde daarbij de boventoon. Er werd heel wat afgelachen. Basblazer Anton van Dijk is het lachen wel eens vergaan. Tijdens een pauze van de boerenkapel heeft een van de genodigden het gepresteerd een pijpje bier omgekeerd in het instrument van Van Dijk te plaatsen. Bij hervatting was het lachen geblazen, maar niet voor Anton.

Vanzelfsprekend formeerde ook Crescendo bij gelegenheid haar boerenkapel. De kern van deze kapel bestond uit de koperblazers.

9. Muziektent(en)

Anno 1925 kregen de muziek- en zangverenigingen hun eerste muziektent. Een fraai bouwwerk op de Dam. De oprichtingscommissie bestond uit voorzitter burgemeester Luijendijk en een achttal leden uit de zangverenigingen Zanglust en Excelsior en de muziekverenigingen Unie en Crescendo.

Vanzelfsprekend verzorgden ook deze verenigingen de feestelijke ingebruikneming.

Prijs 10 cent.

**Electrische Drukkerij Hansum
Ameide**
Telefoon No. 22

levert U goedkoop Drukwerk.

TEKSTBOEKJE

DER UIT TE VOEREN MUZIEK- EN ZANGNUMMERS TER
GELEGENHEID VAN DE INWIJDING DER

MUZIEKTENT

VOOR DE GEMEENTEN AMEIDE EN TIENHOVEN, OP
ZATERDAG 11 JULI 1925,
DES AVONDS OM 8 UUR.

T. DE LANGE :: AMEIDE
Franschestraat 248.

Speciaal adres voor
Fijne Thee- en Koffiesoorten.

Voorkant tekstboekje ingebruikneming muziektent

In 1948 werd de muziektent verplaatst naar de Prinsengracht, schuin tegenover de voormalige boerderij van de familie Vermaat. Een locatie die volgens de publieke opinie toch minder gezellig aandeed dan de Dam. In 1960 werd overgegaan tot het gebruik maken van een verplaatsbare muziektent. Ten behoeve van het gebruik van deze tent werden er door de gemeenteraad van Ameide zelfs bepalingen vastgesteld.

G E M E E N T E A M E I D E .

Bepalingen inzake het ten gebruike geven van de verplaatsbare muziektent.

1. De tent wordt door de gemeente ter beschikking gesteld aan plaatselijke verenigingen voor gebruik binnen de gemeenten Ameide en Tienhoven.
2. De ter beschikkingstelling geschiedt gratis, voor zover het betreft een evenement, hetwelk zonder toegangsprijs door een ieder kan worden bijgewoond. Wordt een toegangsprijs geheven, dan is de vereniging aan de gemeente een bedrag van f. 25,-- verschuldigd. Voor gebruik gedurende meerdere achtereenvolgende dagen kunnen burgemeester en wethouders een per geval te bepalen bedrag als vergoeding vaststellen.
3. Wegens vergoeding aan de deskundige, met de leiding der werkzaamheden van het opstellen en afbreken belast, is de vereniging per keer een bedrag van f. 10,-- verschuldigd, welk bedrag aan betrokkene via de gemeente moet worden betaald.
4. De aanvraag voor het gebruik van de tent moet een week vóór de verlangde datum schriftelijk aan de burgemeester worden ingezonden onder bijvoeging van het sub 3 - en eventueel sub 2 - genoemde bedrag.
5. De vereniging stelt zich tegelijk met de aanvraag, bedoeld sub 4, met de deskundige over het opstellen van de tent in verbinding.
6. De vereniging zorgt zelf voor het verrijden van de tent van de bewaarplaats naar de gewenste plaats en omgekeerd.
7. De vereniging zorgt voor assistentie bij het opstellen en afbreken door tenminste twee personen, welke zich richten naar de aanwijzingen van de deskundige.
8. De tent dient direct na afloop van het evenement te worden afgebroken en opgeborgen. In een zeer bijzonder geval kan worden toegestaan van deze bepaling af te wijken.
9. Burgemeester en wethouders kunnen zo nodig nadere regels stellen.

Aldus vastgesteld in overeenstemming met het besluit van de gemeenteraad van 24 mei 1960.

Burgemeester en wethouders van Ameide,
De secretaris, De burgemeester,

wnd.

loco.

Bepalingen in gebruik geven verplaatsbare muziektent

De muziektent op de Prinsengracht kreeg de bestemming van grote volière. Niet de zangers en muzikanten, maar de vogels zongen er voortaan het hoogste lied.

De Unie bij de muziktent op de Dam

Ook in Tienhoven werd het mogelijk de muziek ten gehore te brengen vanaf een heuse tent. Een kolossaal gevaarte, dat menig muzikant tijdens het vervoer en de opbouw het nodige zweet heeft gekost. Soms moest het geval, op praktisch lege banden met handkracht naar de Dam worden gebracht.

De belangstelling voor buitenoptredens liep eind zestiger jaren terug en daarmee verdween ook de muziktent van het toneel.

Crescendo in het Verenigingsgebouw, eind zestiger jaren

10. Verandering in muziekkeuze

In de beginjaren werden er voornamelijk marsmuziek en ouvertures ten gehore gebracht. Muziekstukken, speciaal geschreven voor de fanfare, waren er nagenoeg niet. De ouvertures bestonden uit bewerkingen die oorspronkelijk waren geschreven voor symfonieorkesten.

Eind zestiger, begin zeventiger jaren kwam hierin verandering. Er verscheen muziek die speciaal voor fanfare, brassband en harmonie werd geschreven. Tegenwoordig is de muziekkeuze aanzienlijk.

Met de aanwezigheid van verschillende kwaliteiten en generaties binnen het korps is het de kunst een juiste balans te vinden bij het maken van de muziekkeuze.

Werd in het verleden de muziekkeuze veelal overgelaten aan de dirigent en eventuele hulpdirigent. Tegenwoordig verzorgt een speciaal daarvoor in het leven geroepen commissie uit de leden, in overleg met de dirigent, de keuze. In de bibliotheek van de huidige vereniging zijn ruim 300 muziekstukken aanwezig, bestaande uit ouvertures, concours- en eigentijdse werken, koraal- en popmuziek. Daarnaast telt de bibliotheek meer dan 100 marsstukken.

Bij de programmering ten behoeve van concerten en uitvoeringen wordt ook bestaande muziek uit de bibliotheek betrokken.

11. Fusie

Eind zeventiger begin tachtiger jaren werd steeds meer duidelijk dat de levensvatbaarheid van de muziekverenigingen Unie en Crescendo in het gedrang kwam. Ter voorkoming van het verdwijnen van de fanfaremuziek in ons dorp zochten beide besturen in 1983 toenadering om te komen tot nauwe samenwerking. De toenmalige burgemeester, de heer C. Bakker, speelde hierbij een bemiddelende rol.

Een en ander resulteerde in het samenvoegen van beide korpsen. Op 14 augustus 1984 werd een nieuwe muziekvereniging opgericht die de naam Ameide's Fanfare Korps zou dragen. Door een groot aantal leden van beide verenigingen werd met pijn in het hart afscheid genomen van hun inmiddels bijna 85-jarige verenigingen.

Ameide's Fanfare Korps tijdens een muziekfestival georganiseerd door muziekvereniging O.K.K. te Streefkerk, 26 mei 1984

Ameide's Fanfare Korps kende door allerlei omstandigheden een aanzienlijk ledenverloop. Door de wilskracht van een trouwe groep leden bleef het echter levensvatbaar.

Anno 1998 telt het korps 37 leden. Daarnaast spelen er een 15-tal leerlingen in het zogenaamde opstaporkest. Zowel het korps als het opstaporkest staan onder de enthousiaste leiding van de heer Aart Beijen uit Culemborg.

AFK tijdens haar nieuwjaarsconcert in het Spant op 3 januari 1998

Slotwoord

In een notendop hebben wij honderd jaar fanfaremuziek in de dorpen Ameide en Tienhoven de revue laten passeren. Een eeuw waarin maatschappelijk enorm veel is gebeurd.

Ook in de wereld van de muziek heeft de tijd niet stil gestaan. Speelde grootvader de ouverture Leichte Cavalerie van Rossini, nu is het kleinzoon die filmmuziek van de popster Elton John ten gehore brengt.

Er wordt wel eens gezegd: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Inderdaad mag ons korps zich de laatste jaren verheugen in een grotere instroom van jeugdeden, waar we zuinig op moeten zijn.

We spreken de wens uit dat het deze jeugd en de toekomstige jeugd is, die de fanfaremuziek in ons dorp levendig houdt.

Ameide, juni 1998

Bijlagen:

Lijst van dirigenten:

Unie:

Van Bonzel	1898-1903
Trommelt	1903-1904
De la Rosière	1904-1919
Hoon	1919-1959
Van Delsen	1959-1960
Van Mourik	1961-1983

Crescendo:

Hamerling	1899-1900
Blok	1900-1913
Van der Ham	1913-1939
Clemans	1940-1942
v/d Grijn (Jac.) ¹	1943-1946
Veerman	1946-1947
Lith	1947-1948
Van Mechelen	1948-1950
Van der Linden	1950-1964
De Groot	1964-1965
Both	1965-1977
Olischlager	1977-1982
Den Uijl	1982-1983

AFK:

Van Mourik	1983-1993
Beijen	1994 - heden

Lijst van bestuursleden (voorzitters):

Unie:

W.G. Degenhardt	1898- ..
J.van Nugteren	onbekend
C. van Gelderen	onbekend
G.J. Langerak	onbekend
A. Langerak	.. - 1974
W. van Gelderen	1974-1983

Crescendo:

P.A. de Hoon	1899-1900
C. Verheij	1900-1907
T. van Zessen	1907-1909
W. Verheij	1909-1920
C. van der Grijn	1920-1938
	1943-1954
C. van Gent	1938-1943
P. Roth	1954-1955
Jac. v/d Grijn	1955-1959
H. C. Mesker	1959-1977
W. van Kekem	1977-1982
G. van Middelkoop	1982-1983
M. van Middelkoop	1983-1984

AFK:

A.M. den Oudsten	1984-1992
M. van Middelkoop	1992- heden

Ere-voorzitters:

Unie: C. van Gelderen
Crescendo: Chr. Will, J. de Haan

¹ Tijdens de oorlogsjaren waren er geen wekelijkse oefenavonden. In deze periode stond het korps onder leiding van hulpdirigent Jac. van der Grijn, onder de ouderen beter bekend als Kobus de kolenboer.

Wetenswaardigheden over de concoursen

Indeling in klassen:

introductie-afdeling	plaatsing in de afdeling voor eerstvolgend concours
derde afdeling	afd. A
tweede afdeling	afd. B
eerste afdeling	afd. C
afdeling uitmuntend	afd. D
ere-afdeling	afd. E
superieure- of vaandelafdeling	afd. F

Korps speelt een verplicht en een vrij werk naar de zwaarte van de klasse.

Beoordeling door 3 jury-leden in 6 rubrieken met maximaal het cijfer 10 per rubriek.

Rubrieken:

1. Zuiverheid
2. Klankgehalte en Klankverhouding
3. Techniek en Articulatie
4. Ritmiek en Samenspel
5. Dynamiek en Nuancering
6. Interpretatie

Maximaal aantal te behalen punten voor elk werk 180 (3 x 6 x 10)

Prijzen:	Benodigd aantal punten:	Gemiddeld cijfer:
3e	216	6
2e	252	7
1e	288	8

Daarnaast gelden er nog prijzentoekenningen voor promotie en onderscheiding.

In de beginperiode was het niet ongebruikelijk, dat de plaatselijke muziekverenigingen meer dan één keer per jaar op concours gingen. Zowel Unie als Crescendo hebben in hun bijna 85 jarig bestaan elk meer dan 100 maal deelgenomen aan een concours. Te oordelen naar de bezochte concoursen kwamen beide verenigingen tot hun beste prestaties in de dertiger en vijftiger jaren. Voor Unie waren ook de zeventiger jaren zeer succesvol.

Eerst bezochte concours:

vereniging:	jaar:	locatie:	afdeling:	resultaat:
Unie	19..	Schoonhoven	3e afdeling	1e prijs
Crescendo	1901	Dordrecht	2e afdeling	1e prijs
AFK	1987	Eibergen	introductie-afdeling ²	1e prijs

Laatst bezochte concours:

vereniging:	jaar:	locatie:	afdeling:	resultaat:
Unie	1982	Zoetermeer	uitmuntend	1e prijs
Crescendo	1980	Zaandam	1e afdeling	1e prijs
AFK	1991	Beuningen	uitmuntend*	1e prijs

N.B.

Op 13 juni 1998 nam AFK deel aan een festival te Bergambacht. Dit festival werd georganiseerd door de muziekvereniging Excelsior vanwege haar 100-jarig bestaan. AFK behaalde in de eerste afdeling een 1e prijs.

---

²plaatsing in de afdeling uitmuntend

100 jaar Rabobank 1898-1998

Het jaar 1998 is voor de Rabobankorganisatie een bijzonder jaar. We vieren namelijk ons 100-jarig bestaan. Anders gezegd: we vieren dat in 1898 de coöperatieve centrale Raiffeisen-Bank en de centrale coöperatieve Boerenleenbank werden opgericht.

Friedrich Wilhelm Raiffeisen (1818-1888).

De historie van onze bank begint bij Friedrich Wilhelm Raiffeisen. Hij was burgemeester van verschillende dorpen in het Duitse Westerwald. Door middel van een liefdadigheidsvereniging probeerde hij het lot van de arme boeren in deze streek te verbeteren. Er was echter geen blijvend resultaat, en hij zette in 1864 zijn liefdadigheidsvereniging om in een coöperatieve voorschotbank. Hij stimuleerde en organiseerde welgestelden om de arme boeren aan kredieten te helpen, zodat die op den duur hun lot in eigen hand konden nemen.

Dit idee sloeg ook in Nederland aan. In 1896 werd de Nederlandse Boerenbond opgericht. En in 1897 werd in Geldrop de eerste Boerenleenbank gevestigd, datzelfde jaar nog gevolgd door banken in drie andere gemeenten.

In het daarop volgende jaar ontstonden er twee centrale organisaties, namelijk de Coöperatieve Centrale Raiffeisen-Bank in Utrecht en de Coöperatieve Centrale Boerenleenbank te Eindhoven. Beide banken spanden zich - soms in concurrentie met elkaar - in om het aantal bij hen aangesloten banken te laten stijgen. In 1905 waren er bij de Utrechtse centrale al 170 plaatselijke banken aangesloten en bij de Eindhovense centrale 154. In 1925 was de landelijke spreiding met in totaal 1247 banken nagenoeg voltooid. Op dit moment zijn er, na een aantal fusies, om tot de gewenste schaalgrootte te komen nog zo'n 475 zelfstandige banken.

Tot 1960 waren de coöperatieve banken vooral actief op het platteland. In de jaren daarna werd dat anders. In de 60-er jaren maakten de banken een groeispurt door, mede doordat de loonzakjes verdwenen door de invoering van de salarisrekeningen. Het toenemen van de bedrijvigheid en de complexiteit van het financiële verkeer moest wel leiden tot een verdere concentratie.

In 1972 besloten de coöperatieve Raiffeisen- en Boerenleenbanken tot hun fusie: de Rabobank. De Rabobank is heden ten dage de grootste bank binnen de Nederlandse markt. Momenteel is de Rabobank een organisatie waar je nationaal en internationaal praktisch voor al je zaken terecht kunt.

Voorwoord

Het verleden.

Met veel genoegen schrijf ik dit voorwoord in deze Jubileumuitgave over de geschiedenis van de Rabobank Ameide vanaf 3 april 1918 tot heden. De geschiedenis van een *Boerenleenbank* die een *Raiffeisenbank* werd, maar **Rabobank** wordt genoemd. In dit voorwoord zal ik deze geschiedenis verder laten voor wat het is. Dat kunt u hierna lezen.

Het heden.

Ik neem u nog even mee terug naar de Ledenvergadering van de bank eind oktober 1997, waarin ik heb verteld wat de Rabobank in Ameide zo'n unieke bank maakt, namelijk:

* betrokken bij het wel en wee van onze klanten.

Doordat de leden van het Bestuur, de Raad van Toezicht, de directie en diverse personeelsleden in of vlakbij het werkgebied van de bank wonen en vaak (bestuurs)functies vervullen binnen het verenigings- en maatschappelijke leven, beschikt de bank over een uniek netwerk van mensen die sterk verweven zijn met de gemeenschap. Wij kennen onze markt van binnenuit. Wij zijn er zelf een onderdeel van. Wij kennen u en u kent ons.

* lokale omstandigheden

Betrokken zijn houdt in dat de bank zich kwetsbaar durft op te stellen. Dus dat wij aan onze klanten durven vragen of zij tevreden zijn met onze dienstverlening en verder de wensen en opmerkingen vertalen in maatregelen. Voorbeelden hiervan zijn: de openingstijden van de bank, de oprichting van een Ledenplatform, de coöperatiediscussie en klanttevredenheidsonderzoeken in de bankhal. Een lokale bank heeft de vrijheid om het beleid af te stemmen op deze lokale wensen en omstandigheden. Welke bank doet ons dat na ?

* winsten blijven in Ameide.

De winst die de bank jaarlijks maakt, wordt niet uitgekeerd, maar wordt met goedkeuring van de leden aan het eigen vermogen toegevoegd. Hierover behoeven wij in principe niemand rente te vergoeden. De bank kan dit gebruiken om de klanten aan voordelige middelen te helpen om hun ambities waar te maken. Ook kunnen wij daarom langer achter onze klanten blijven staan, als het eens een keer niet meezit. Wij kunnen ons dat veroorloven.

* wij zijn in de nabijheid van onze klanten.

De klant staat bij de Rabobank centraal. Deze "worteling in de gemeenschap" heeft de afgelopen jaren tot hoge marktaandelen geleid. Hieruit blijkt dat de bank voor veel inwoners en bedrijven van Ameide en Tienhoven in een behoefte voorziet. Wij zijn daar waar u ons nodig heeft.

De toekomst.

De kwaliteit van onze dienstverlening dient ook naar de toekomst toe gegarandeerd te blijven. U mag daar (terecht) hoge eisen aan stellen. Hierover hebben wij ook in oktober 1997 met onze leden gesproken. Schaalvergroting is een manier om ook in de toekomst deze garantie te kunnen waarmaken. In dat kader is er begin van dit jubileumjaar de intentie uitgesproken om met de Rabobank Groot-Ammers en Nieuw-Lekkerland en Streefkerk te komen tot een krachtenbundeling, waarbij het lokale karakter van onze kantoren behouden kan blijven. In de loop van dit jaar 1998 zullen de leden hierover een besluit nemen.

Tot slot wil ik iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van deze geschiedenisbeschrijving, met name Hettty van den Heuvel en Henk Blom, die alle stukken hebben doorgenomen en er in samenwerking met Kees Neels een leesbaar geheel van hebben gemaakt.

Ik wens u veel leesgenot.

Maks van Middelkoop, directeur.

Interview met de heer M. Spek, Voorzitter van de Rabobank in Ameide

*De heer M. Spek,
voorzitter sinds 1977*

Sinds 1977 is de heer M. Spek voorzitter en hij weet uiteraard veel te vertellen over het reilen en zeilen van de bank. Zijn grootvader, de heer A. Spek, was jarenlang lid van de Raad van Toezicht. En zijn vader, de heer G.H. Spek, was jarenlang o.a. secretaris. Op die manier hoor je van jongsaf aan over de Rabobank.

Het bestuur vergadert 1 keer per maand, meestal samen met de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht vergadert 2 keer per jaar apart en controleert het bestuur. Ieder jaar is er in Utrecht de Algemene Vergadering van Rabobank Nederland. Daar wordt de organisatie als geheel bekeken en het beleid van de toekomst besproken.

Verdere contacten met Utrecht zijn de contacten met bijvoorbeeld financiële of andere specialisten en het contact tussen het bestuur en de accountantsdienst. De accountantsdienst schetst een risicoprofiel. De zwakke en sterke punten komen aan de orde. Voor financieringen boven 1 miljoen is de toestemming van Rabobank Nederland vaak nodig.

Als de fusie doorgaat, krijgt de bank ruimere zelfstandige bevoegdheden.

Rente

De variabele rente is een uniek product. Andere banken kennen dit niet. Het gebruik neemt ook af, de mensen willen meer zekerheid en bij Nationale Hypotheekgarantie is een vaste rente vereist. Bij voldoende overwaarde is variabele rente aantrekkelijk. Hierbij betaal je altijd de markrente. De oude regel van Ameide was: "We geven 0,5% meer dan de adviesrente van Rabobank Nederland en we vragen 0,5% minder". Door een verkrapping van de rentemarge is dit principe al enkele jaren geleden losgelaten.

De winst mag minder zijn dan die van andere banken: een coöperatie kent geen aandeelhouders, dus is er ook geen dividenduitkering. De winst wordt bestemd voor investeringen in de toekomst en wordt toegevoegd aan de reserve.

Fusie

Automatisering is grootschalig voordeliger. Bankieren eist tegenwoordig de inzet van hoog opgeleid personeel en dit is bij een grote bank beter mogelijk. Dit najaar vindt de stemming over de fusie plaats, we wachten af ! De voordelen zijn duidelijk en dan is een en ander op den duur onontkoombaar.

Financiering

Vroeger werd iedere kredietaanvraag door het bestuur behandeld. Nu door de directeur en zijn staf. Deze brengen vervolgens rapportage uit aan het bestuur. Het bestuur houdt zich nu veel meer bezig met de grote lijnen van het beleid. Beslissingen over financieringen kunnen daardoor sneller genomen worden. Kapper C. de With uit Lexmond vertelde aan de heer C.J. Neels dat in 1928 een kredietaanvraag voor f 100,- om een partij kolen te kopen (zijn vader handelde ook in kolen) in het bestuur besproken moest worden.

Verder wordt er lang meegedacht met leden die in moeilijkheden verkeren. In de agrarische sector kan plotseling enorme schade ontstaan door vorst, hagel, ziekte onder het vee (varkenspest), etc. De bank staat de mensen zo lang mogelijk bij.

Visie op de coöperatie

De landbouw is mede groot geworden door de coöperaties. Naast banken zijn er aankoop-, verkoop- en productiecoöperaties (zoals de coöperatieve suikerfabrieken).

Raiffeisen wilde de mensen uit de handen van woekeraars houden en het lukte ! De gedifferentieerde rente voor bedrijfsrelaties is enkele jaren geleden ingevoerd. Zij het met tegenzin, want het is volgens de heer Spek in wezen strijdig met de zuivere coöperatieve gedachte.

Een ander doel van de coöperatie blijft: iets te betekenen voor de samenleving. Het bestuur van de bank is een afspiegeling van het dorp. In 1918 bestond het uit 3 boeren en 2 burgers. Ook na de fusie kan de functie van de bank voor het dorp behouden blijven. Voor allerlei adviezen kan men na afspraak terecht in het bankgebouw, of de medewerker van de bank komt bij de cliënt thuis. Zo blijft de bank dicht bij zijn leden en nauw bij onze plaatselijke samenleving betrokken.

De voorzitter sprak tenslotte met enthousiasme over de toekomst van de bank. De zaken worden prima geregeld, dat is plezierig voor alle betrokkenen bij deze bank.

Rabobank Ameide van 1918 tot 1998

Aan het einde van de vorige eeuw werden er in Duitsland coöperatieve banken opgericht naar het model van de eerste bank die Friedrich Wilhelm Raiffeisen te Heddesdorf had opgericht,

In 1898 kwam de Centrale Bank te Utrecht tot stand, het begon allemaal heel klein met nog geen tien aangesloten banken en een secretaris die f 150,- per jaar verdiende.

Het idee sloeg echter ook in onze streek aan en zo zien we in Groot-Amers een bank in 1904, Lexmond 1917, Leerbroek 1906 en in Meerkerk 1931.

In Ameide was er in 1917 een voorbereidingscomité aan de slag gegaan, onder voorzitterschap van de heer *A.G. van Gent*. Op 3 april 1918 vond de eerste Algemene Vergadering plaats in café Lekzicht. De eerste voorzitter was

de heer *T. de Jongh* uit Tienhoven. Deze is meer dan 25 jaar voorzitter geweest en hij schreef goed geredigeerde verslagen. Die eerste 25 jaren waren allermint kalm en rustig voor de bank. Men begon na de Eerste Wereldoorlog toen alles weer begon op te leven. In het bestuur zaten, volgens afspraak, 3 boeren en 2 burgers. Ameide was tenslotte (samen met Tienhoven) een plaats waar velen de kost verdienden in de landbouw en in de mandenmakerijen en al wat daar verder bij kwam kijken.

In 1918 traden aan als *bestuursleden*:

T. de Jongh - Voorzitter, L. Spek - Secretaris,

Leden:

F. Kool A.F. zn, A.P. de Jong, A. Kruyt

Raad van Toezicht:

A.G. van Gent, A.N. Oskam, C. van IJzeren, A. Spek.

De heer T. de Jongh

De heer L. Spek

De heer P. Lyklema

*De heer F. Kool A.F.zn.
bestuurslid tot 1946*

*De heer A. Kruyt
bestuurslid tot 1938*

Natuurlijk was er ook een kassier en dat was het schoolhoofd *P. Lyklema*, het hoofd van de Christelijke school. Een kassier had echter een borg nodig en deze werd gevonden in de bekende mevrouw *Helena Kriellaart*. Het schoolhuis in de Fransestraat was zodoende het eerste kantoor. Het was toen nog een bijbaantje met één maal in de week een avondzitting.

De heer Lyklema vertrok in 1921 en toen werd tot kassier benoemd de heer *A.P. de Jong*, bij de ouderen beter bekend als Dries de Jong. Hij woonde op de Dam naast de winkel van L. de Jong. De ingang van de bank was toen op de Lekdijk. Uit de boeken van die tijd blijkt toch al een levendige spaar- en leenactiviteit. Bij het lenen speelde toen de persoonlijke borgstelling nog een grote rol. Later is dit veel meer lenen met hypotheek geworden.

De ondergetekenden:

Petrus de Jongh

en Hendrick Spek

beiden wonende te Terschouwen, de eerste als voorzitter
en de tweede als secretaris van de Coöperatieve Vereeniging
"Coöperatieve Boerenleenbank" gevestigd te Armeide.

Verklaart dat in de Algemeene Vergadering der Ver-
eeniging van den 3 April 1918 is besloten tot waasjen
der Vereeniging de heer Pieter Lyklema, hoofd der
Bijzondere School te Armeide, die door mede-ontleete-
kening aan die benoeming voorgevoel noodig erkent
te gaarneent.

En verklaart de mede ondergetekende Helena
Kriellaart, partikuliere wonende te Armeide zich bij
deze te stellen tot borg ten behoeve van de Coöperatieve
Boerenleenbank overneemt, voor de Waasjen Pieter
Lyklema overneemt. Zulks algemeen en onbepaald,
zich verbindende op de eerste voordring van het Bestuur
van gemelde Boerenleenbank te stellen hetwelk al
tegeen door Scheids of nalatigheid van gememeten
waasjen nooit blijven schuldig te zijn. Zulks in elke
geval voortdrijf en behoudens waasjen vertstelling van het
beslag als van het Bestuur zal worden bepaald en waasjen
zal worden vertgesteld en aafferehend, alles onder aftand van
het voorrecht van uitbanning

Gebeind de April 1900 achtten.

P. Lyklema
H. Kriellaart
L. Spek
H. Kriellaart

Het huis van de heer Lyklema

*De woningen op de Dam van (rechts):
A.P. de Jong en (links): L. de Jong*

Na het overlijden van de heer A.P. de Jong in 1927 werd tot kassier benoemd de heer *L. de Jong*. In het woonhuis op de Dam moest toen een slaapkamer ontruimd worden om de bank te huisvesten. De wachtkamer was de keuken van de familie De Jong. Deze situatie heeft geduurd tot 1938, het trouwjaar van de heer P. de Jong, de zoon van de kassier.

Volgens de verslagen zwom de bank in het geld en er werd besloten tot de bouw van een bankgebouw aan de Molenstraat. In dit nieuwe gebouw, gezet voor ongeveer f 8.500,-- , was een wachtkamer, een kantoor en een kluis voor de bank. De rest van het gebouw was woonhuis voor de heer L. de Jong, die een huur betaalde van f 5,-- per week.

Veel leden zijn hier menigmaal geweest en hebben de heer De Jong ontmoet. Deze schreef in zijn schitterende handschrift in het boekje het spaargeld bij. In 1955 trad de heer De Jong terug als kassier na 28 dienstjaren.

Het bankgebouw aan de Molenstraat 1938-1970.

In 1955 kwam de heer *J. den Oudsten* in de Molenstraat als kassier. Hij bleef alleen tot 1966. Als eerste personeelslid naast de kassier kwam mevrouw *J. Maatkamp* uit Langerak.

Er kwamen meer spaarvormen en ook het betalingsverkeer van de bedrijven begon langzaam toe te nemen.

Bestuur en Raad van Toezicht in 1958.

Bovenste rij van links naar rechts: G.H. Spek, H. Spek, A.F. Kool F.zn., C. Terlouw, J. den Oudsten(Kassier/directeur 1955-1987)

Onderste rij van links naar rechts: H. Diepenhorst, A.F. Kool M.zn., C. van Ijzeren, L. de Jong.(Kassier van 1927 tot 1955)

Tot 1968 was de administratie van de bank nog helemaal met de hand geschreven! In 1968 werd de boekhoudmachine aangeschaft. De ruimte van het kantoor aan de Molenstraat werd krap. Allerlei bouwplannen werden overwogen maar een bevredigende oplossing boden die niet. Het oog van het bestuur viel op het terrein aan de Paramasiebaan, dat mede door de uitbreiding die Ameide na de oorlog had ondergaan, mooi centraal gelegen was.

In februari 1970 was de bouw van het nieuwe pand aan de Paramasiebaan voltooid. De zeventiger jaren waren de jaren van de grote uitbreiding. De lonen en salarissen werden veel meer via de bank betaald en vele honderden particulieren openden een privé-rekening. Ook het betalingsverkeer van de bedrijven nam sterk toe. In korte tijd waren er zes personen werkzaam bij de bank. In de periode 1976-1978 volgde de automatisering. De honderden posten per dag konden niet meer door de boekhoudmachine verwerkt worden. Alles werd toen per computer verwerkt.

Na 10 jaar Paramasiebaan begonnen er weer ruimteproblemen te komen. De archiefruimte werd te klein. Ook de kantoorruimte zelf was aan de krappe kant en er was behoefte aan een geschikte ruimte voor een vertrouwelijk gesprek. Er werd toen besloten tot uitbreiding van het gebouw aan de achterkant. In 1987 gaat de directeur de heer *J. den Oudsten* met pensioen. Hij wordt opgevolgd door de heer *C.J.N. Osseweijer*.

Bankgebouw aan de Paramasiebaan vanaf 1970

Bankpassen en betaalkaarten, het zogenaamde "plastic geld", komt in grote opmars in de jaren tachtig. Ook verdere automatisering vindt plaats in deze periode. In 1989 komt er een aparte bedrijvenbalie en ook het kasverkeer wordt geautomatiseerd. In 1991 wordt er een gelduitgifte-automaat (GEA) geplaatst. Ook komt er een versnelde manier voor het betalingsverkeer: het zogeheten **telebankieren**. Verder werden er ook tarifieringen ingevoerd voor de zakelijke rekeningen. De filosofie hierachter is, dat de veroorzaker van de kosten hiervoor betaalt. Tevens is het een sturende werking voor efficiënter betalen. In 1993 wordt het 75-jarig jubileum gevierd van de Rabobank Ameide. In verband hiermee wordt aan de bank een fraaie voorzittershamer overhandigd door de leden. De heer *G. de Vroome* laat dit vergezeld gaan van een toepasselijk gedicht.

De heer C.J.N. Osseweijer vertrekt in 1995 naar de Rabobank Graafstroom. Sinds 1995 is de heer *M. van Middelkoop* directeur.

Per 1 januari 1995 krijgt de Rabobank een nieuwe huisstijl en een nieuw logo. In 1997 wordt de chipknip geïntroduceerd.

Tot slot een overzicht van de voorzitters en secretarissen van de Rabobank Ameide.

In 1918 was de heer *T. de Jongh* voorzitter en de heer *L. Spek* secretaris .

Van 1945 tot 1962 was de heer *C. van IJzeren* voorzitter en de secretarissen waren de heer *L. Spek*, *A.F. Kool Fzn.* en *A.F. Kool Mzn.*

Tot eind zestiger jaren was de heer *C.A.M. Kruyt* voorzitter, alom bekend als meelfabrikant. De heer *G.H. Spek* was toen secretaris.

De heer C.A.M. Kruyt

De heer H.A. Kruyt

De heer G.H. Spek

Van 1970 tot 1975 was de heer *C. Terlouw* voorzitter, een handelaar in fruit en eieren. De secretarissen waren de heren *C. Versluis* en *H.A. Kruyt*. In 1976 wordt *H.A. Kruyt* voorzitter. Hij is een ondernemer met ook een zaak in Frankrijk, tevens 2e voorzitter van de Kamer van Koophandel te Dordrecht. Hij overlijdt echter op 45-jarige leeftijd. Vanaf 1977 is de heer *M. Spek* voorzitter, veehouder in Tienhoven. Tot 1987 is de heer *Jac. Verheij* secretaris, de bekende fruithandelaar. Van 1988 tot 1991 is de heer *Jac. van Vliet* secretaris, alom bekend van de timmerfabriek op de Hogewaard. Sinds 1991 is de heer *L. van Dieren* secretaris, hij is veehouder in Tienhoven.

Het bestuur en de Raad van Toezicht van de Rabobank Ameide-Tienhoven 1998
 Bovenste rij van links naar rechts: *A. Mulckhuysen(RvT)*, *J. Blokland(RvT)*, *F.C. Wansleeben(RvT)*.
 Onderste rij van links naar rechts: *L. van Dieren(bestuur)*, *M. Spek(bestuur)*, *H.C. Blom(bestuur)*, *M. van Middelkoop (directeur)*

Ontwikkelingen in de economie van 1918 tot en met 1945

Een groot aantal leden van de bank was boer en het wel en wee van de bank hing dus behoorlijk samen met de ontwikkelingen in de landbouw. Na de Eerste Wereldoorlog kwam alles weer flink op gang, markten gingen weer open en de prijzen ontwikkelden zich behoorlijk. Vooral na 1930 kwamen er problemen, nadat in 1929 de beurs in New York drastisch was gekelderd. Wereldwijd waren de gevolgen te merken, ook in Nederland, dat voor de opbrengst van de agrarische producten afhankelijk was van de exportprijzen. In 1931 liet Engeland de gouden standaard los en dat betekende een waardevermindering van het Engelse Pond. De prijzen voor varkensvlees daalden hier direct en de situatie werd nog verergerd doordat de Denen ook de gouden standaard loslieten. Het aantal slachtingen van bacon-varkens daalde van 20.000 tot 4 à 6000

per week. De boeren ontvingen toen 8 à 9 cent per pond en dat was minder dan de helft van de productiekosten.

De regering kwam met de Crisis-varkenswet en ten gevolge hiervan werd vanaf 1932 bepaald hoeveel varkens men mocht houden en werden de varkens voorzien van oormerken ter controle van een en ander. Deze werden verdeeld door de plaatselijke deskundige commissies. Van Aartsen heeft voorgangers gehad wat betreft de varkens.

Al met al was het malaise, want de mogelijkheden werden sterk ingeperkt.

Een ander artikel waar de crisis grote gevolgen voor had, was de boter. Kort na de crisis zakte de prijs af naar een peil waar niemand voor kon produceren. De regering greep in en er kwam een Crisis-zuivelwet in 1932. Er werd naar gestreefd om de boeren een prijs van f 5,-- à f 5,50 per 100 kg te garanderen. Ook deze prijs bleek niet haalbaar en er is melk weggegaan voor 3 à 4 centen. Deze slechte prijzen gingen jaren door.

De boeren gingen gelukkig niet massaal failliet, maar de reserves moesten op deze wijze natuurlijk wel worden aangesproken.

Er is een gezegde: "Als het de boer goed gaat, gaat het iedereen goed". In een overwegend agrarische omgeving zit hier veel waarheid in. Als het de boer goed gaat, is er geld om te investeren, als het hem slecht gaat, is dat geld er niet.

Er wordt dan niet gebouwd, er worden geen nieuwe machines aangeschaft en over nieuwe meubels wordt al helemaal niet gepraat.

De ambachtslieden hadden het ten gevolge van de crisis ontzettend moeilijk. Je kon een nieuw huis laten bouwen voor weinig geld, geld dat er meestal niet was.

Ameide was niet alleen een dorp van boeren, evenmin als Tienhoven, maar vanouds waren hier ook honderden mensen werkzaam in de mandenmakerijen en hoepmakerijen.

Menigeen die nu boven de vijftig is, heeft in zijn jeugd nog Davidjes geschild voor een paar stuivers per bosje met behulp van de vleespaal (het schilijzer). In het begin van deze eeuw zag Ds. M. van Grieken de lange schare staan, die bij het huis van mijnheer W.A. van Kekem (1875-1940) stond te wachten op de uitbetaling van de f 6,-- salaris. Het waren er meer dan honderd en de predikant sprak de woorden: "Hoort al dit volk u toe ? Gij zijt een vorst gelijk".

In de crisistijd ging de export van de gemaakte producten echter moeilijk en toen de tarieven werden verlaagd, was een staking van de mandenbreiers het gevolg.

Dat was in Ameide iets nieuws ! Maandenlang ging het door tot men tenslotte weer aan het werk ging. De bazen waren er niet rouwig om, want de voorraad was eindelijk wat geslonken.

Zoals elders al beschreven kon het bestuur van de bank ook profiteren van de matige bouwkosten en voor f 8.500,-- kwam er een bankgebouw met kassierswoning in 1938.

Na de dertiger jaren met zijn vele problemen kwamen de veertiger jaren, die gestempeld werden door de oorlog. In het begin was daar niet zo ontzettend veel van te merken. De prijzen gingen omhoog, omdat er veel export kwam naar Duitsland.

Veel boeren kwamen weer op adem, maar de meesten hielden hun hart wel vast waar dit op uit zou draaien. De Duitsers hielden bestaande structuren soms ongemoeid in stand en de bank merkte niet veel van de bezetting. Op een gegeven moment, zo na 1943 werd de voedselsituatie in ons land steeds

nijpender en de prijzen gingen omhoog.

Toen na september 1944 de treinen niet meer reden, werden de prijzen voor voedsel schrikbarend hoog. Hier en daar dook weer de figuur op van de oorlogswinstmaker.

Op 8 april 1943 wordt de drieëndertigste Algemene Vergadering van de bank gehouden. Voorzitter T. de Jongh staat dan stil bij de eerste 25 jaar van de bank. Hij komt tot de conclusie dat na 25 jaar kon worden geconstateerd dat aan de verwachtingen, welke bij de oprichting gekoesterd werden, is voldaan. Vervolgens feliciteert hij die leden welke onafgebroken in al die 25 jaar een bestuursfunctie hebben vervuld. Dit waren de heren F. Kool, L. Spek en de heer T. de Jongh zelf als Bestuursleden. Voor de Raad van Toezicht waren dit de heren C. van IJzeren en A. Spek. Tevens bedankt hij de heren N. Streefkerk en C.A.M. Kruyt als Bestuursleden en H. Diepenhorst als lid van de Raad van Toezicht, die toch, al is het geen 25 jaar, geruime tijd in dienst der bank werkzaam zijn geweest.

Personeel Rabobank Ameide 1998

Bovenste rij van links naar rechts,

Peter van Deelen, Ronald Rozendaal, Maks van Middelkoop, Cors 't Lam, Jaap Siewers, At den Boer, Wim het Lam

Middelste rij van links naar rechts,

Marcella Stravers, Hetty van den Heuvel, Carin Blom, Gerda Vershuis, Willy van Es

Onderste rij van links naar rechts, zittend,

Netty Marskamp, Rita Verhoef, Ingrid den Dunnen, Corina Reijnders, Elise den Engelsman, Astrid van der Meijden.

Ontwikkeling van bankcijfers

In ieder jaarverslag komen uiteraard heel wat getallen ter sprake. De grootte van deze getallen hangt nauw samen met de economische ontwikkelingen. Wat betreft de periode 1918-1938 hebben we wat getallen opgezocht:

<u>Jaar</u>	<u>Ingelegde gelden</u>	<u>Terugbetaalde gelden</u>	<u>Winst</u>
1918	f 90.013,33	f 29.725,00	f 6,11 verlies
1923	- 156.183,37	- 136.585,33	- 114,32 winst
1928	- 276.304,00	- 217.781,00	-1.336,38 winst
1933	- 408.165,00 (Saldo spaarrekeningen)		-2.972,29 winst
1938	- 127.748,18	- 170.961,69	-2.948,91 winst

Het salaris van kassier P. Lyklema was f 150,--. Daarna ging het salaris bij de heer A.P. de Jong en vanaf 1927 bij L. de Jong omhoog van f 900,-- tot f 1.050,-- in 1938.

De heer L. de Jong betaalde in 1938 f 5,-- huur per week voor de woning in het bankgebouw, maar hij mocht f 1,50 in korting brengen voor het schoonmaken van het kantoor.

A. Spek

N. Streefkerk

In 1940 brak in ons land de Tweede Wereldoorlog uit. In de bankcijfers komen in de latere jaren van de oorlog de gevolgen hiervan naar voren.

Sommige mensen hadden heel wat meer geld dan voor die tijd. De saldi van de spaarrekeningen stegen soms op een wijze die niet verklaarbaar is uit normale activiteiten.

De schaarste van voedsel was in de steden enorm en er waren lieden die daar van hebben geprofiteerd.

In het boekjaar 1944 werd er ingelegd f 358.479,11 en er werd terugbetaald f 135.020,02. De winst van de bank bedroeg dat jaar f 652,80.

In de hongerwinter waren de toestanden in de steden helemaal ellendig en duizenden zwierven uit over het platteland op zoek naar voedsel.

Niet vergeten dienen te worden de vele mensen die de stedelingen hielpen tegen normale prijzen en naar vermogen. Een boer kon tenslotte niet al zijn melk verkopen, hij werd gecontroleerd tot en met. Het aantal koeien diende te resulteren in de leverantie van een bepaalde hoeveelheid melk.

Al met al was er na de oorlog een veel te grote hoeveelheid geld in omloop en hier moest wat aan worden gedaan.

De wereld der getallen van 1945 tot en met 1996

1945

Na de feesten in de maand mei volgde voor sommigen de kater van de maatregelen van juli. Op 7 juli 1945 werd bepaald dat voor 13 juli 17.00 uur alle biljetten van honderd gulden moesten zijn ingeleverd. Daarna ingeleverde biljetten werden waardeloos verklaard. Er kwamen toen heel wat biljetten te voorschijn. In Ameide en Tienhoven werd in die week voor f 539.600,-- ingeleverd.

Het aantal rekening-courant en spaarrekeningen loopt op van circa 900 tot circa 1.500. Alle saldi werden gesplitst en geblokkeerd en niet-geblokkeerd. Van 1 januari tot en met 30 juni werd f 170.525,70 ingelegd, maar van 1 juli tot en met 31 december f 1.164.281,56. Landelijk werd aan honderdjes voor 3.381 miljoen ingeleverd, waarvan bij de Boerenleenbanken voor 702,65 miljoen.

In de vacature van de heer T. de Jongh, voorzitter sinds 1918 en man van grote verdienste voor de bank, werd gekozen de heer C. van IJzeren uit Broek, die voorzitter bleef tot 1962 en zodoende in totaal 44 jaar in de Raad van Toezicht en het Bestuur had gezeten. Hij kreeg dan ook een Koninklijke onderscheiding.

1945 :	Balanstotaal f 2.235.005,--	Winst f 8.534,96
1948:	Balanstotaal f 1.569.652,83	Winst f 4.957,76
1955:	Balanstotaal f 1.721.715,80	Winst f 4.850,22
1960:	Balanstotaal f 3.229.911,26	Winst f 8.915,82
1965:	Balanstotaal f 6.183.136,91	Winst f 15.414,52
1969:	Balanstotaal f 8.615.257,98	Winst f 21.054,09

En even waren we allemaal even rijk !

Op 26 september 1945 moesten alle bankbiljetten bij de banken worden ingeleverd. Het geld werd op een geblokkeerde rekening bijgeschreven. Voor de eerste levensbehoeften kreeg ieder huishouden tien gulden nieuw geld per gezinslid mee, het befaamde tientje van Lieftinck (minister van Financiën).

Na een week kon er weer geld worden opgenomen voor het uitbetalen van weeklonen en andere transacties. De geldzuivering leverde de overheid uiteindelijk drie miljard op. Oorlogswinsten werden met 90% belast. Zo waren er allerlei regelingen die de economie weer gezond moesten maken. Velen hadden voor het eerst een rekening bij een bank geopend, want al kwam het op een geblokkeerde rekening, het hield zijn waarde.

Een bekend bestuurslid was de heer N. Streefkerk, in het dorp een bekende persoon, 1e wethouder, ouderling, etc.

Na zijn overlijden werd zijn plaats in het bankbestuur ingenomen door de heer H. Diepenhorst.

Een ander bestuurslid sinds 1918, die ook verdween uit het bestuur, was de heer Frederik Kool. Hij werd opgevolgd door de heer A.F. Kool Mzn.

P. Lieftinck

De heer A.F. Kool Fzn volgde de heer A.F. Kool Mzn op als lid van de Raad van Toezicht.

In hetzelfde jaar 1946, waarin Koolen verdwenen en kwamen, bedroegen de ingelegde gelden f 339.197,79 maar de terugbetaalde gelden f 878.646,25. Dit was dus een nogal scheve verhouding.

De rente bedroeg in die tijd:

Voor leden: tot f 5.000,-- 1%, boven - 5.000,-- geen rente

Niet leden: tot - 1.000,-- 1%, boven - 1.000,-- geen rente

1947

De ingelegde gelden waren f 241.485,15 en de terugbetaalde gelden f 243.027,44. Het evenwicht kwam weer aardig terug, maar er waren toen 1424 vrije rekeningen en 318 geblokkeerde rekeningen. De toestand was nog niet helemaal normaal.

De heer K. Buyserd komt in de plaats van de overleden heer A. Spek in de Raad van Toezicht. De heer A. Spek was sinds 1918 lid van de Raad van Toezicht. Zijn zoon, de heer G.H. Spek, werd op 13 mei 1948 gekozen tot plaatsvervangend lid van de Raad van Toezicht.

1948

Na de Marshall-hulp uit Amerika begon de economie weer op te leven. Met loonmatiging ging het weer langzaam vooruit. Tot 1960 ging de ontwikkeling op deze manier, daarna kwam er meer welvaart.

In de vijftiger jaren was er veel nieuwbouw en de bank hielp met kredieten. Tot nu toe was er nog steeds maar één personeelslid: de kassier.

In de zestiger jaren kwamen er meer en meer salarisrekeningen, het melkgeld werd via de bank betaald, de bodes voor gas, licht en water verdwenen. Kortom er kwam meer giraal verkeer via de banken en de giro.

Moord in de polder

Halverwege de zestiger jaren werd in het Achterland een fouragehandelaar uit Schelluinen vermoord, na beroofd te zijn van f 8.000,--. Een aantal mensen, waaronder Piet Vroon, wilde niet langer meer met een bakje waarin zakjes melkgeld van soms f 50.000,-- in totaal zaten, door de polder rijden. De boeren namen een bankrekening en de vraag, aan wie Piet het zakje moest overhandigen, de boer of de boerin, was voorbij.

De ontwikkeling de laatste 25 jaar

	Balanstotaal	Winst	Spaargelden	Personeelskosten
1972	f 13.657.819	f 79.072	f 10.874.717	f 98.649
1977	- 28.252.258	- 130.535	- 19.529.534	- 172.253
1982	- 46.288.102	- 225.962	- 21.662.689	- 363.623
1987	- 66.458.794	- 377.355	- 42.781.199	- 596.665
1992	- 104.051.000	- 235.000	- 57.747.000	- 1.070.000
1995	- 104.198.000	- 420.000	- 56.696.000	- 1.218.000
1996	- 148.201.000	- 220.000	- 58.949.000	- 1.447.000

Een directeur, een bestuurslid en ondernemers aan het woord:

Overpeinzing van een oud-directeur

Mijn eerste indruk van Ameide deed ik op in januari 1987. Op een regenachtige en sombere zondagmorgen reden wij (vrouw, drie kinderen en ik) via de polder naar "Termei" om ons een oordeel te vormen over de aantrekkelijkheid van het dorp ("stadje"), vooruitlopend op mijn sollicitatie bij de bank. Onder de gegeven omstandigheden viel dat toen een beetje tegen. Achteraf heb ik natuurlijk geleerd dat de benadering over de rivierdijk veel interessanter is en de plaatselijke levendigheid op zondagmorgen niet buitenshuis gezocht moet worden.

Als ik nu op mijn periode in uw midden terugkijk, doe ik dat met veel genoeg en waardering. Omdat ik inmiddels op veel plaatsen in Nederland gewoond heb, meen ik een vergelijking te kunnen maken tussen dorpen en streken in ons land.

Wat dan opvalt, is het specifieke karakter van Ameide en de trots en verbondenheid ten aanzien van het eigen dorp. Ook het geheel eigen gevoel voor humor kan ik zeer waarderen, ook als dit zich richt op anderen (het "Meerkerk-effect").

In de periode 1987-1995 is er bij de bank veel gebeurd. De automatisering zette in snel tempo door, het bankgebouw werd ingrijpend verbouwd en de balansgroei was fors. Veel aandacht is ook besteed aan de manier van omgaan met onze klanten en hopelijk heeft u hier iets van gemerkt. Dit alles zie ik duidelijk als een teamprestatie, waarbij ik de voortreffelijke samenwerking met mijn collega's en de leden van de beheerscolleges bijzonder gewaardeerd heb, in het bijzonder op het moment dat dit echt nodig was.

Begunstigd door het feit dat ik in de onmiddellijke omgeving woon en werk, hoop ik ook "mijn Termei" nog vele malen te bezoeken !

Met vriendelijke groeten,

Kees Osseweijer.

*Bovenste rij van links naar rechts: Jolanda de Vries, Corina Schep, At den Boer, De heer C.J.N. Osseweijer, Netty Marskamp, Hetty van den Heuvel
Onderste rij van links naar rechts: Bram Bongers, Jeanet Maatkamp, Petra den Hartogh, Rino van Leeuwen, Elida Koorevaar.*

Een oud-ondernemer aan het woord:

Rabobank Ameide, opgericht in 1918, het laatste jaar van de Eerste Wereldoorlog. Een benauwde tijd, zeker voor de boeren. Vandaar waarschijnlijk; "Boerenleenbank". Nu kon men op coöperatieve basis, dus zonder extreme winst, geld lenen maar ook sparen in het eigen Ameide. Toen volgde de crisistijd, een moeilijke tijd voor de bank maar ook voor de leden, voor een ieder.

De Tweede Wereldoorlog volgde, dat betekende voor iedereen weer armoede. Na 1945 kwam de wederopbouw. Men had steeds meer de bank nodig. De Rabobank werd geboren, de correctheid bleef in het vaandel. Gelukkig !

Nu zijn er zeer velen die bij de Rabobank klant zijn, men kan voor vele dingen aankloppen. Rabobank, houd dit zo.

Het samengaan met andere Rabobanken komt eraan, staat pal voor Rabobank Ameide. Maar vooral, gefeliciteerd met uw 80- jarig bestaan.

J.W. Peterse.

Wat hebben wij als leden aan een coöperatieve Rabobank in Ameide ?

Deze vraag is de afgelopen tijd uitvoerig bediscussieerd in het ledenplatform van onze bank.

Het is 'zo wie zo' belangrijk dat wij in Ameide een bank hebben waar onze inwoners terecht kunnen voor allerlei zaken, zodat je niet elders naar toe hoeft te gaan.

De conclusie van het ledenplatform is dat de leden door middel van de coöperatieve gedachte bij de Rabobank inspraak hebben bij het handelen van de bank. Deze coöperatieve gedachte stelt ons ook in de gelegenheid om mee te denken in hoeverre de bank in de toekomst blijft bestaan. Wat heel belangrijk is in een kleine gemeenschap als de onze, waarin zoveel mogelijk voorzieningen aanwezig moeten zijn.

Ook hebben wij als leden inspraak in de bestemming van de winst die gedeeltelijk ten gunste van onze gemeenschap aangewend kan worden. Hierbij kun je denken aan voorzieningen tot nut van het algemeen van deze gemeenschap.

Rabobank Ameide, probeer de bank zo compleet mogelijk de komende jaren in ons dorp te laten functioneren, zodat wij als leden daar nog jaren van kunnen profiteren.

Proficiat met het 80-jarig jubileum.

Simon Muilwijk

*Bestuur, Raad van Toezicht en personeel anno 1998.
 Staande van links naar rechts: Peter van Deelen, Marcella Stravers, Cors 't Lam,
 Hetty van den Heuvel, J.A. Blokland, H.C. Blom, M. Spek, A. Mulckhuyse, Ingrid
 den Dunnen, L. van Dieren, M. van Middelkoop, F.C. Wansleebe, Ronald
 Rozendaal, Corina Reijnders, Jaap Siewers, At den Boer, Willy van Es.
 Zittend van links naar rechts: Rita Verhoef, Carin Blom, Netty Marskamp, Elise
 den Engelsman, Astrid van der Meijden, Gerda Versluis*

Overdenking van een Rabo-bestuurder

Wanneer je iemand vraagt om op je huis te passen
 of je zoekt kinderoppas, uiteraard bezittingen
 van grote waarde, dan kies je daarvoor iemand
 in wie je vertrouwen hebt.

Heeft iemand een probleem en je ziet geen kans
 dat op te lossen, dan zoek je een goede raadgever
 waar vertrouwen van uit gaat.

Dat vertrouwen is van zo groot belang.

Dit is ook een van de belangrijkste pijlers van
 de Rabobank in Ameide en Tienhoven.

Een coöperatieve Bank verankerd in de
 dorpsgemeenschap vóór de gemeenschap en van
 de gemeenschap !

Wonderlijk, dat iets met zo klein en bescheiden
 begin uit kan groeien tot een tak met zo veel diensten.

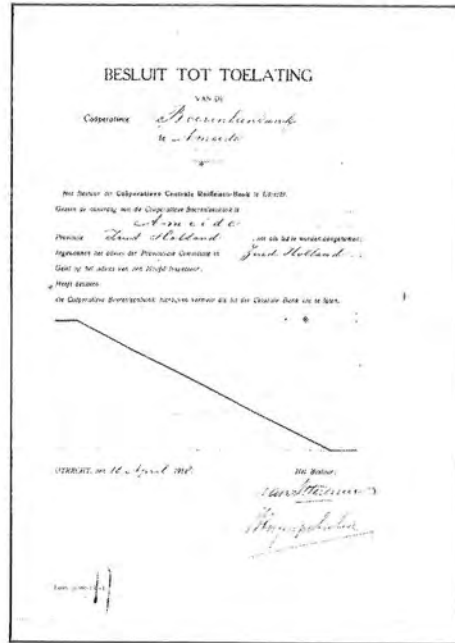
Voor elk wat wils.

Voor de hele breedte van ons dorp, staan de
 medewerkers klaar om je problemen mee op te lossen.

In een goede sfeer van samenwerking kunnen
 we spreken van onze Bank in Ameide en Tienhoven.

Een bank die ook na 80 jaren zijn fundament vindt
 in vertrouwen.

(Kleding 1918, personen 1998)
 Staande van links naar rechts: *H.C. Blom, Peter van Deelen, Marcella Stravers, Ronald Rozendaal, Hetty van den Heuvel, L. van Dieren, M. van Middelkoop, M. Spek, A. Mulckhuyse, J.A. Blokland, Jaap Siewers, Carin Blom, At den Boer, Gerda Vershuis, Wim het Lam, F.C. Wansleeben, Willy van Es, Cors 't Lam.*
 Zittend van links naar rechts: *Netty Marskamp, Rita Verhoef, Ingrid den Dunnen, Corina Reijnders, Elise den Engelsman, Astrid van der Meijden.*

Voorwoord

Met het oog op de manifestatie Ameide Lichtstad 1998 is ons door de Historische Vereniging Ameide en Tienhoven verzocht een bijdrage te leveren aan deze herinneringsuitgave. Onze bijdrage bestaat uit een overzicht van 10 lustrumfeesten uit de periode 1948 -1993.

Er is door ons getracht in vogelvlucht een beeld te geven van de festiviteiten dat, hoe beknopt ook, vooral moet worden gezien als een huldeblijk aan de inwoners van Ameide en Tienhoven. Hun enthousiasme en inzet staan om de vijf jaar garant voor prachtig verlichte straten en tuinen. Steeds weer een prestatie van formaat.

Met veel plezier hebben wij gezocht in oude notulen, naar foto's en documentatie, welke ons door enkele inwoners voor dit doel ter beschikking zijn gesteld. Hiervoor zijn wij hen zeer erkentelijk.

De komende feestelijkheden zullen extra kleur krijgen door het 100-jarig jubileum van de landelijke Rabobank en het Ameide's Fanfare Korps. Beide verenigingen zijn onmisbaar voor onze gemeenschap en worden alomtewees gewaardeerd.

Proficiat, Rabo en AKF, wij wensen u al het goede in de toekomst.

Het bestuur van de Oranjevereniging Beatrix

De oprichting van de Oranjevereniging

Oorspronkelijk werd de Oranjevereniging opgericht in 1936. Tijdens de oorlogsjaren werden de notulen van de vereniging door de secretaris de heer van Delsen verbrand. Wat bewaard is gebleven uit deze vooroorlogse periode is uit een advertentie van de Oranjevereniging in de 'Nieuwjaarsgroet', een jaarlijkse editie van Hansum.

Het Bestuur der Oranjevereen. „Ameide en Tienhoven”

wenscht zijn Leden een **Gelukkig Nieuwjaar** en verzoekt **alle inwoners** van Ameide en Tienhoven om op 7 Januari a.s. blijk te geven van hun sympathie met het Vorstenhuis door de vlag uit te steken, en, voor zoover dit nog niet is geschied, zich ten spoedigste **op te geven als Lid der Vereeniging.**

In 1946 ging de Oranjevereniging verder onder de naam 'Beatrix:

Notulen van de oprichtingsvergadering, gehouden op 19 Febr. 1946 in de zaal van den Heer h. H. Dripenhorst. De voorlopige voorzitter, de Heer A. Hansum heette de aanwezigen hartelijk welkom. In 't kort schetste hij de gebeurtenissen in de achter ons liggende oorlogsjaren. De moeilijkheden en druk, waaronder wij geleefd hebben, terwijl wij nu in deze tijd weer in volle vrijheid onze Koninklijke feestdagen en verdere gedenkdagen kunnen vieren.

... zodat het Bestuur werd samengesteld uit de navolgende personen:

A. Hansum
J. van Delsen
K. Terloorn
A. Langrak
M. Thodak
H. Rijnveld
en J. de Naan

Op deze eerste oprichtingsvergadering werden 30 leden gnoteerd. De contributie werd vastgesteld op f 1,- per lid. Thema kwam de naam der Vereniging ter sprake. Er viel heen en weer gesproken werd besloten de Oranjevereniging de naam „Beatrix” te geven.

Oranjefeest 1948

Over het eerste Oranjefeest is weinig bekend. Er werd dat jaar een allegorische optocht gehouden. Ook was er een concert van de muziekvereniging en waren er volksspelen. De onderstaande foto's zijn beelden van de optocht.

Een deel van het bestuur van de Oranjevereniging rijdt mee in de optocht. De personen op de foto zijn: C. Terlouw, A. Hansum, A. Langerak, H. Rijneveld en burgemeester Luijendijk.

A. Verwolf, T. Verwolf en B. Verwolf

Oranjefeest 1954

In de ledenvergadering van 24 februari 1954 wordt het tweede oranjefeest besproken. Oorspronkelijk zou men in 1953 het feest hebben gevierd. 1953 was echter een rampjaar door de watersnood en het afbranden van de Nederlandse Hervormde kerk in Ameide. Hierdoor had men het feest uitgesteld. Tijdens de vergadering in februari 1954 stelt het bestuur voor een groot feest te organiseren op 31 augustus en 1 september. Omdat de buurtverenigingen een lege kas hebben besluit men alle bestaande verenigingen en een nieuw op te richten vereniging van de Broekseweg, elk vijftig gulden uit de algemene kas te geven. De muziekverenigingen krijgen twintig gulden, ook al speelt men zonder directeur. Tevens besluit men zaterdag 4 september een gezelschap van radio-artiesten te laten optreden.

Een gedeelte van het bestuur van de Oranjevereniging in 1954. Te zien zijn: A. Streefkerk, B. Crezée, A. Langerak, C. Terlouw en burgemeester Luijendijk

De Broekseweg is versierd.

Beeld uit de optocht. H. Pek en W. van Dijk als Dorus en Dolfi

Meester De Haan, Anita de Haan, Cock en Toos Verwolf en de poppenkraam

Raket, gemaakt door Floor Bos

Aart en Aartje Langerak

ORANJEVERENIGING „BEATRIX”
AMEIDE EN TIENHOVEN

★

Jaarvergadering

★

OP DONDERDAG 13 FEBRUARI 1958
in de zaal van de heer L. H. Diepenhorst
te Ameide. Aanvang 's avonds 8 uur.

★

AGENDA:

1. Opening en Notulen.
2. Jaarverslag van de Secretaris.
3. Verslag van de Contrôle-Commissie.
4. Jaarverslag van de Penningmeester.
5. Benoeming Contrôle-Commissie.
6. Bestuursverkiezing.
Aftredend zijn de heren: M. Kraak (niet
herkiesbaar), L. A. Kränenburg en A.
Streefkerk Gzn.
7. Bestuursvoorstel inzake de viering van
het groot Oranjefeest in 1958.
8. Rondvraag.
9. Sluiting.

★

HET BESTUUR.

TROUWE OPKOMST GEWENST!

H.L. Langerak

*A.H.
B. C. Kraak
L. A. Kränenburg
A. Streefkerk*

De uitnodiging voor de jaarvergadering

Uit de notulen van 1958:
'Het plan van het bestuur is van 30 augustus tot en met 6 september feest te vieren, net als in 1954. De heer Hamoen stelt voor een sterrit voor auto's, bromfietsen en motoren in te lassen. Dit brengt goede inkomsten en weinig kosten! Misschien is het een en ander te combineren met het zestigjarig bestaan van de muziekvereniging Unie. Jac. Langerak vraagt of er zaterdags geen helikopter kan komen'

Een treintje door Ameide

Een deel van het bestuur

Een verlichte Fransestraat

*Het bestuur van de buurtvereniging van de Nieuwstraat poseert.
Van rechts naar links: Sj. Zweeren, F. Diepenhorst, T. Molenaar, M. Kraak,
J. Verveer, E. Kraak en P. Diepenhorst*

Nogmaals het treintje door Ameide

Reclamewagen schildersbedrijf Wed. Langerak doet mee aan de optocht

Oranjefeest 1963

Versiering in de J.W. van Puttestraat 1963

In de notulen van 23 januari 1963 licht de voorzitter van de oranjevereniging in het kort toe wat het bestuur gemeend heeft te doen in de feestweek. Het oranje-feest zal dit jaar gevierd worden van 31 augustus tot en met 7 september. Het voorgestelde programma luidt als volgt:

Zaterdag: Een wandeltocht en een concert van een behoorlijk gezelschap.

Maandag: Rust.

Dinsdag: Traktatie van de kinderen en een concert van de plaatselijke verenigingen

Woensdag: Reveille van de kerktoren, allegorische optocht en volksspelen. Ook een concert van Pieter Aafjes uit Culemborg en de spelbrekers. Tot slot vuurwerk.

Donderdag: Optreden van een zangkoor en een plezierig kapelletje toe.

Vrijdag: Optreden van een 'diksilentband'.

Zaterdag: Wielerronde georganiseerd door de wielclub Jan van Arkel en taptoe door de muziekverenigingen.

Polsstokverspringen op de Geer

*Reclamewagen van de firma Pek:
Nel Middelkoop en Aartje Langerak*

Het Bestuur van de Oranjevereniging

F. Diepenhorst zit bij de versiering aan het einde van de Nieuwstraat

Oranjefeest 1968

Ameide krijgt zijn volkslied. Tijdens de feestweek wordt het door de heer Tjaard de Haan geschreven lied voor het eerst bij een volkszang door Marie Cecile Moerdijk gebracht. Het begin van het lied luidt:

*Eeuwen zag men schepen varen,
Bol van zeilen, door de Lek,
Slimme kooplui, fikse schippers,
Aan het zwaarbeladen dek.
Maar nu hangt men aan de lus
Van de 'Twee-Provinciën'-bus,
Als men niet naar wijd en zijd,
Met de eigen auto rijdt.*

Refrein: *'t Kan verkeren, 't kan vergaan
Maar Ameide blijft bestaan. 2 x*

De reclamewagen van melkhandel Verwolf rijdt mee in de optocht

Naast de gebruikelijke allegorische optocht en de presentatie van het lied van Ameide, was de feestweek boordevol andere activiteiten. In de notulen van de oranjevereniging staat:

'September was in 1968 een begrip. Wanneer het woord september werd gebruikt, begreep iedereen dat hier de feestweek mee werd bedoeld. In de twee weken voorafgaande aan de feestweek heerste in ons dorp in alle straten een koortsachtige bedrijvigheid. Hieraan waren maanden vooraf gegaan, waarin de buurtverenigingen hun kennis, vakbekwaamheid en niet te vergeten tientallen avonden in dienst stelden. Dit om tijdens de feestweek met goed versierde straten te voorschijn te komen. Hierin waren ze dan ook geslaagd. Ze hadden hun werk en moeite bekroond gezien met een mooi versierd dorp.'

De versiering was geslaagd, het programma mocht er ook wezen. Zo was er de opening door burgemeester Wessels, gevolgd door de wandeltocht van 'Op Mars' en 's avonds een optreden van muziekvereniging Euphonia uit Meerkerk. Later in de week waren er kinderspelen, een optreden van het Byzantijns koor, de boerenkapel en de allegorische optocht. Bijzonder was het optreden van de beatband 'The sweet nothing'.

Collage feestweek 1968

Oranjefeest 1973

In 1973 werd voor het eerst een programmaboekje uitgegeven. Ameide zal een week lang lichtstad zijn. Daarnaast staat het feest in teken van het vijftienvijftig jarig regeringsjubileum van de toenmalige koningin Juliana. De koninklijke marine leverde daarom een bijdrage aan Ameide lichtstad. Zo was er een maritieme expositie, een demonstratie van een helikopter van het Vliegsquadron en duikdemonstraties. Enkele fragmenten uit het programmaboekje zijn hieronder afgebeeld.

TEN GELEIDE EN VAN HARTE WELKOM!

Gaarne maken wij van de gelegenheid gebruik om in deze feestgids enige woorden van welkom te richten tot de bezoekers van ons mooie stadje aan de Lek.

Met enige trots doen wij dit, omdat Ameide zich aan U op een zeer speciale wijze zal presenteren.

Een presentatie van een klein „stadje“, dat uniek is voor ons land.

De Oranjevereniging heeft geen vergeefs beroep gedaan op alle ingezetenen om de Oranjefeesten, waarin wij het 25-jarig regeringsjubileum van H. M. Koningin Juliana herdenken en ook het 5e lustrum Oranjefeest van onze vereniging, weer tot iets goeds te gaan maken.

Zonder de medewerking van de Buurtverenigingen en de particulieren, welke zij steeds hebben gegeven in de vorm van verlichte en versierde straten en tuinen, zouden deze feesten nooit datgene zijn geworden hetgeen het nu is. Speciaal deze Buurtverenigingen hartelijk dank voor hun spontaniteit. „AMEIDE — LICHTSTAD 1973“, geenszins een te groot woord en alleszins gerechtvaardigd.

De Nieuwstraat in het nieuw

**VRIJDAG
7 SEPTEMBER**

„ALQUIN“

20.00 uur: Optreden van de Popgroep „Alquin“

MEDEDELING

voor allen die Ameide tijdens „AMEIDE
LICHTSTAD 1973“ bezoeken.

- ☆ Bij alle toegangswegen tot Ameide staan Poorters, welke 2 zaterdagen en alle avonden van 31 augustus tot en met 8 september bemand zullen zijn door Poorters.
- ☆ Deze Poorters zullen van U een poortgeld vragen van slechts f 2,—. Voor deze twee gulden kunt U de prachtige en feërieke verlichting van ons „Stadje“ bezichtigen en hebt U toegang tot alle evenementen (behalve voor vrijdagavond 7 september tijdens het optreden van de Popgroep Alquin), welke plaats zullen vinden.

De bezoekers van buiten, want Ameide verwacht vele gasten, zijn van harte welkom. Wij hopen daarom, dat U met ons na 8 september zult kunnen zeggen „het was een goed en geslaagd feest“.

Het bestuur van de Oranjevereniging „Beatrix“

B. Crezée, voorzitter
A. E. Versluis, sekretaris
A. Langerak, penningmeester
F. P. Diepenhorst, 2e voorzitter

Leden:
G. A. Kersbergen
J. W. Miltenburg
N. Pek
A. J. Terlouw
P. C. van Zessen

Gedeelten uit de Oranjabulletins:

U BENT VAN HARTE WELKOM IN 1678 HISTORIE-AMEIDE, LICHTSTAD 1978

De oranjevereniging „Beatrix” is er trots op dit tegen u te mogen zeggen.

Wij weten dat de inwoners van Ameide kosten nog moeite gespaard hebben ons dorp van 1 t/m 9 sept. in een sprookjesachtige sfeer te brengen.

Duizenden lampen brengen die sfeer in de straten waar de buurtverenigingen, na maanden van voorbereidingen, hun verlichting hebben aangebracht.

Honderden Ameidenaren zijn gekleed „Anno 1678” om daarmee te accentueren dat na die rampjaren 1672-1678, Ameide een plaats is geworden die springlevend is.

Tientallen verlichte tuinen en gevels zorgen er voor dat ieder plekje in ons stadje verlicht zal zijn.

Kortom een feest van licht - kleur - muziek.

Marie Cecile Moerdijk (geen onbekende voor Ameide en Tienhoven)

Aankomst H. M. Havenduiksloep „Triton” voor de gemeentelijke Loswal te Ameide.

☆ Wanneer U Ameide per auto, motor, bromfiets of fiets nadert, gelieve U zich aan de verkeersborden te houden en alleen op de aangegeven parkeerplaatsen te parkeren.
Voor ruime parkeergelegenheden is zorggedragen.
☆ Tijdens de feestweek zal er weer een feesttrein door Ameide rijden.

Oranjevereniging „BEATRIX”

ORANJEBULLETIN nr. 2

Voor de goede gang van zaken en om u zo volledig mogelijk te informeren, brengen wij het volgende onder uw aandacht:

- er zijn nog TE WEINIG poorters (poortsters). Het bemannen van de poorten is erg belangrijk voor het Innen van het poortgeld. Nogmaals doen wij een beroep op hen die 16 jaar of ouder zijn om zich op te geven bij de voorzitter, G. de Vroome „t IJzerwinkeltje” (tel. 1277), J. W. van Puttestraat;
- ook kan nog worden opgegeven voor deelname aan de optocht en wel bij Dik Hartkoorn, (winkel Verhoeven B.V.), J. W. van Puttestraat;
- de eerste zaterdag van het Oranje-feest (2 september a.s.) is de binnenstad van ons stadje geheel afgesloten. Dit in verband met de ambachtenmarkt.
- in de loop van de komende dagen wordt een lijstcollecte huis aan huis gehouden. De kosten van het Oranje-feest zijn behoorlijk. De voornaamste inkomsten zijn de poortgelden. Vandaar nogmaals onze oproep om poorters. Ook de beide gemeentebesturen hebben subsidie toegezegd, terwijl ook de bedrijven zijn benaderd om een bijdrage. Hierop is bijzonder prettig gereageerd. Via een lijstcollecte willen we u ook om een bijdrage vragen. Bij alle voorgaande feesten hebt u gul gereageerd en we hopen ook dit jaar weer op uw (financiële) medewerking.
- ook dit jaar zullen versierde straten, verlichte tuinen en de optocht worden beoordeeld door een jury. Verlichte tuinen zullen alleen worden beoordeeld wanneer de eigenaar dit wenst. U kunt zich hiervoor opgeven in het IJzerwinkeltje. U wordt dan ingeschreven onder een nummer, dat u zelf even kunt maken van een stukje boord of iets dergelijks en dat duidelijk in uw tuin plaatsen.
- de poorters dienen op de avond dat zij dienst hebben om 6.15 uur aanwezig te zijn bij het huis van Areke en wel in eigen uniform. Heeft men dat niet, dan is in het huis van Areke wel een kostuum aanwezig. Voor het raam in het huis van Areke komt de „wachlijst” te hangen. Willen de poorters zelf even kijken wanneer zij worden verwacht?
- het feest wordt geopend door Mej. Mieke van Ameijde.
- tot slot vragen we om uw aller medewerking om het feest goed te doen slagen en wensen een ieder een goede week toe.

Historie

Ameide lichtstad
1 1/2 m 9 September

Een geweldig en fijn feest.

Ja -het is wæer voorbij- dat geweldige feest. Loco-burg...neester A. G. de Kruyk vroeg in zijn openingsspeech „vier gezellig feest - vier uitbundig feest - vier bewust feest - waar gezelligheid en vooral saamhorigheid de boventoon zullen voeren.”

Dat deze woorden tær harte zijn genomen bewijst de goede en zeer geslaagde feestweek, begiftigd door mooi weer.

We denken aan de opening door Mieke van Ameyde.

De zeer geslaagde Ambachtenmarkt - de regionale brandweerwedstrijden - het prachtige optreden van het dansensemble Radostan - de massale koor- en zangavond met Deo Catemus - de geslaagde kinder- en volksspelen - de optocht - de Braderie - het optreden van onze eigen verenigingen - het optreden van de country-groep Hobo Stringband en het geslaagde Oranjebal - het optreden van Pommetje Horlepiep, het Harmoniegezelschap uit Zeist - het grote amusementsprogramma en de EHBO wedstrijden.

Het feest zou niet zo geslaagd zijn wanneer praktisch niet alle straten schitterend verlicht waren geweest.

De noeste en harde werkers van de buurtverenigingen die maanden er aan gewerkt hebben - alleen maar lof. Het was geweldig! Professioneel!

Een fraaie Van Puttestraat

De jeugd vermaakt zich op de Dam met Brammetje Horlepiep

Opening van de feestweek op de Dam

Een traditie tijdens de feestweek is de ontvangst van het bestuur van de oranjevereniging op het gemeentehuis in Meerkerk. Dit vindt dan plaats tijdens de allegorische optocht.

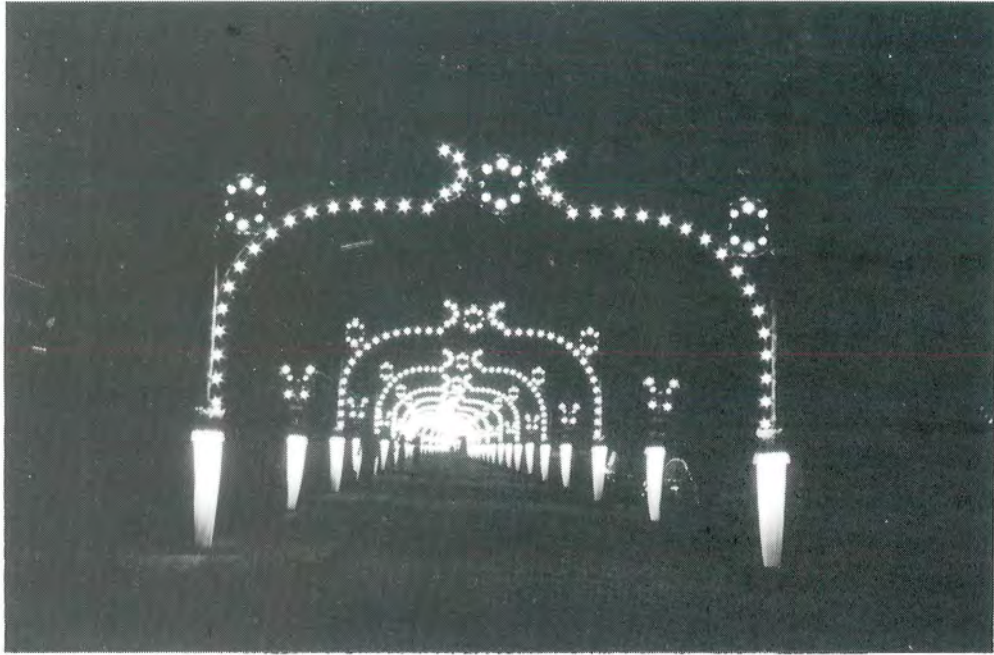
Het bestuur van de Oranjevereniging wordt ontvangen op het Meerkerkse gemeentehuis

*De dames A. Hartkoorn,
A. Terlouw en B. Versluis
in historische kleding*

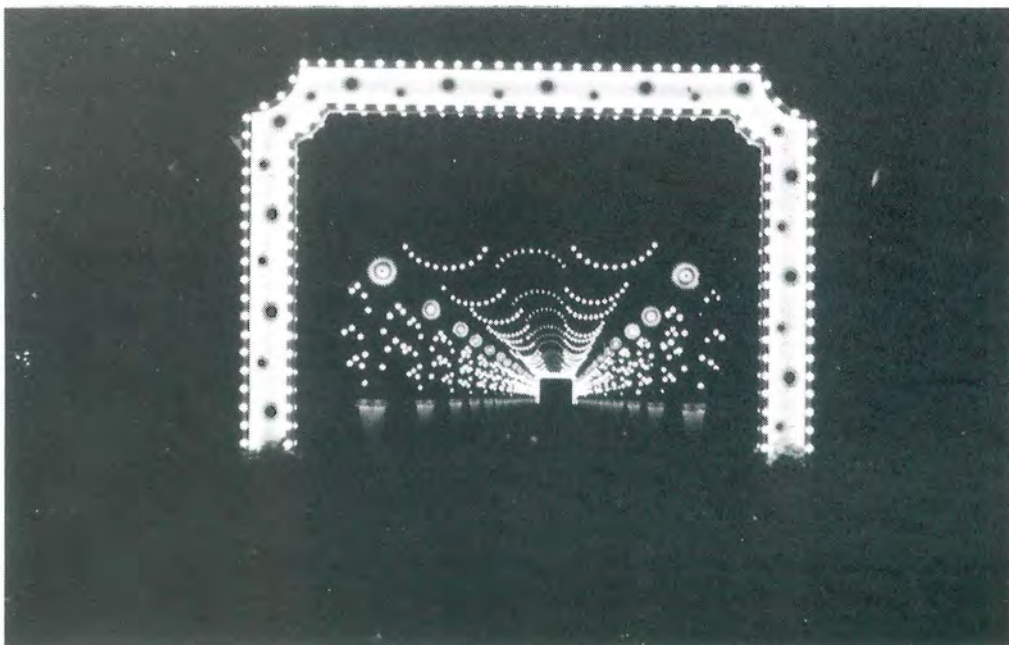
*Kinderen in historische
kleding, Pieter Hartkoorn
en Pieter van Kekem*

*Feestverlichting
Meidoornlaan*

*De Molenstraat
in volle glorie*

Doelakkerweg

Oranjefeest 1983

Enkele foto's uit 'De Wegwijzer': De 'knaack' vanaf 1963 door de poorters als entreegeld geïnd, levert al jaren veel gespreksstof. Niet voor niets zijn de echte Termeienaren ook wel knakenpoetsers. Ook dhr. W.T.van den Berg heeft kennis gemaakt met die 'knaack'

AMEIDE LICHTSTAD 1983

„EEN STAD AAN DE LEK VIERT FEEST”

Na vele maanden van voorbereiden, wat inhoud, van vergaderen timmeren - verven - monteren - kiezen en keuren is Ameide Lichtstad 1983 een feit.

Het was altijd al mooi, sprookjesachtig mooi, zoals de pers het verwoordde. Maar het feest van 1983 zal z'n weerga niet hebben. Er is hard gewerkt om dat waar te maken.

Met de wetenschap dat twaalf buurtverenigingen zich inzetten om een zo fraai mogelijke verlichting te maken.

Dat de plaatselijke verenigingen zich voorbereiden om zich zo goed mogelijk te presenteren. Het gemeentebestuur met hun medewerkers gezorgd hebben voor een keurig uitzien stadje. Daarbij het zichtbaar resultaat van vakman en particulier om huis en tuin op z'n best te laten zien.

Daarnaast de financiële bijdragen van gemeente, bedrijfsleven en bevolking.

Dit alles wetende heeft de oranjevereniging „Beatrix” een feestprogramma samengesteld.

Een feestprogramma waar een ieder wel wat in vindt wat hem past - rekening houdend met elkaars meningen en gevoelens.

Met dank aan allen die wij dank verschuldigd zijn spreken wij de wens uit dat Ameide Lichtstad 1983 zonder incidenten zal verlopen.

Wij wensen een ieder die deelneemt aan dit feest, veel plezier, ontspanning en genoegen, zodat we na 3 september kunnen zeggen het was een goed en geslaagd feest.

Uit het programma van de feestweek:
Op woensdagavond 31 augustus de boerenbruiloft en donderdag tobbedansen.

*Broekseweg
Lijsterbeslaan*

20.00 uur: Boerenbruiloft in de feesttent m.m.v. "De Havenzangers".

Behalve feestvieren in passende kleding willen wij ook aandacht besteden aan het eerste huwelijkslustrum van het bruidspaar Jan Willem van Sticht en Mientje van Sticht van Sticht van Kampen. Reden genoeg om muts en pet weer op te zoeken samen met de schort en boezeroen.

Entree voor deze avond:
vier knaken.

Broekseweg

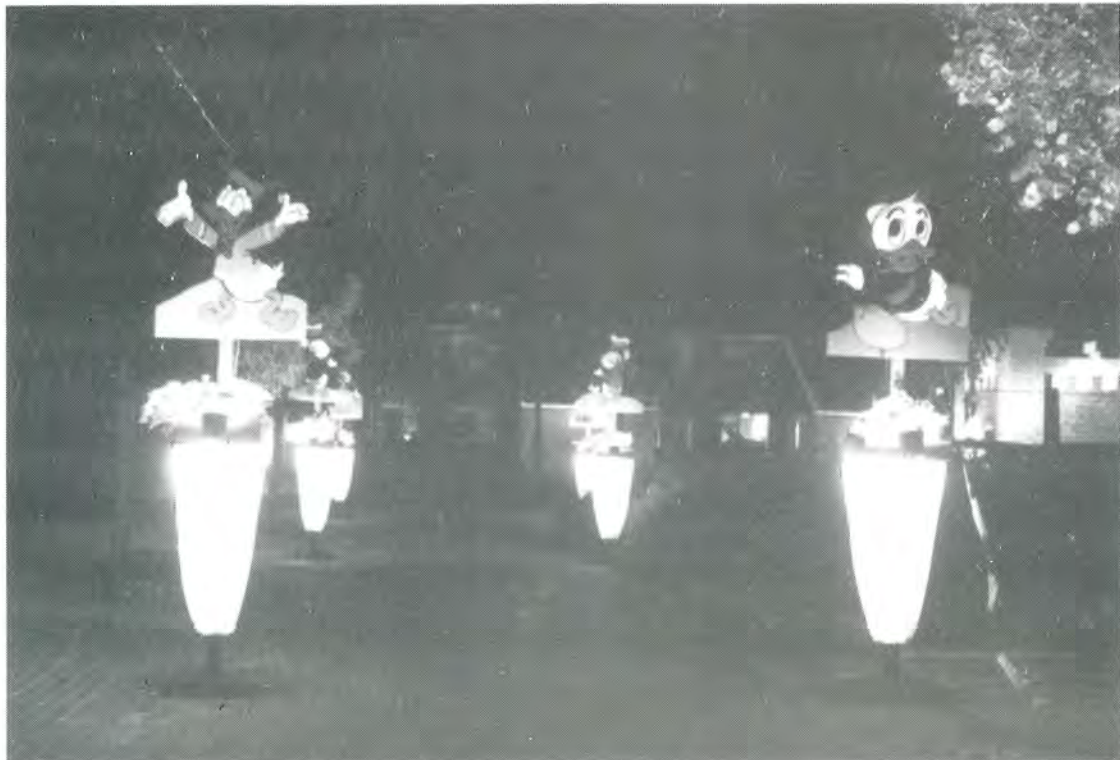
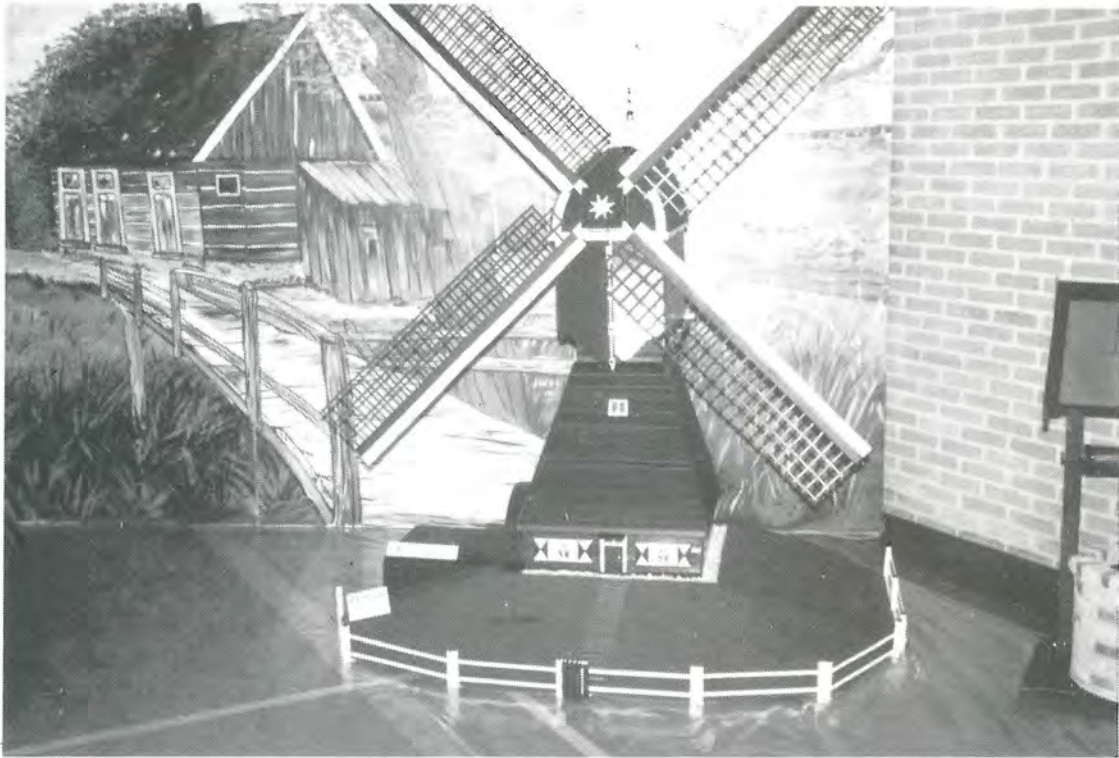
Lijsterbeslaan

Oranjefeest 1988

Ameide lichtstad maakte een frisse start. De meeste buurtverenigingen hadden hun oude verlichting verkocht. Nieuwe verlichting voor straten maar ook versierde tuinen en gevels. Het programma van de feestweek biedt weer veel verschillende activiteiten. De opening op de Dam was rokerig. Daarnaast is er een creativiteits-expositie in gemeenschapscentrum het Spant. Hier presenteren/demonstreren hobbyïsten uit Ameide hun producten en technieken. Er kan o. a. gekeken worden naar: spinnen, pottenbakken, houtdraaien, modelbouw, kantklossen, poppen maken, tiffany, keramiek, volksschilderkunst en vele andere hobby's.

Zie hieronder: expositie in het Spant, modelmolen gemaakt door H. van Arkel:

Verlichting Hoepmakersstraat

Oranjefeest 1993

In 1993 is Ameide niet alleen lichtstad, maar draagt een week lang de naam Knaackenburg, de stad van ooit. Weer wordt de week feestelijk geopend door burgemeester Den Breejen. De burgemeester overhandigt de voorzitter van de oranjevereniging de heer G. de Vroome een koninklijke wimpel.

Het overhandigen van de wimpel tijdens de opening.

*Een voorstelling gemaakt door de heer J.W. Tuls,
geïnspireerd op de stad van ooit*

Een stukje uit het programma.

Heel hartelijk uitgenodigd voor de massale

Koor- en Zangavond

d.v. maandag 30 augustus 1993 in de
Hervormde Kerk te Ameide

Het Christelijke gemengd koor

"The Credo Singers"

uit Rotterdam komt die avond met ons in Ameide zingen.
Het meer dan 150 leden tellende koor staat onder de voortreffelijke leiding van

Jan Stolk

uit Groot-Ammers, terwijl de bekende Haarlemse organist

Teke Bijlsma

het koor op het orgel begeleidt.

Toegang gratis!

Verder werken mee:

Henk van Egmond,	orgel samenzang
Gijs van Gelderen,	trompet
Maks van Middelkoop,	trompet
Ton Plieger,	trombone
Ds. W. Kalkman,	algehele leiding

Aanvang: 20.00 uur (acht uur!)

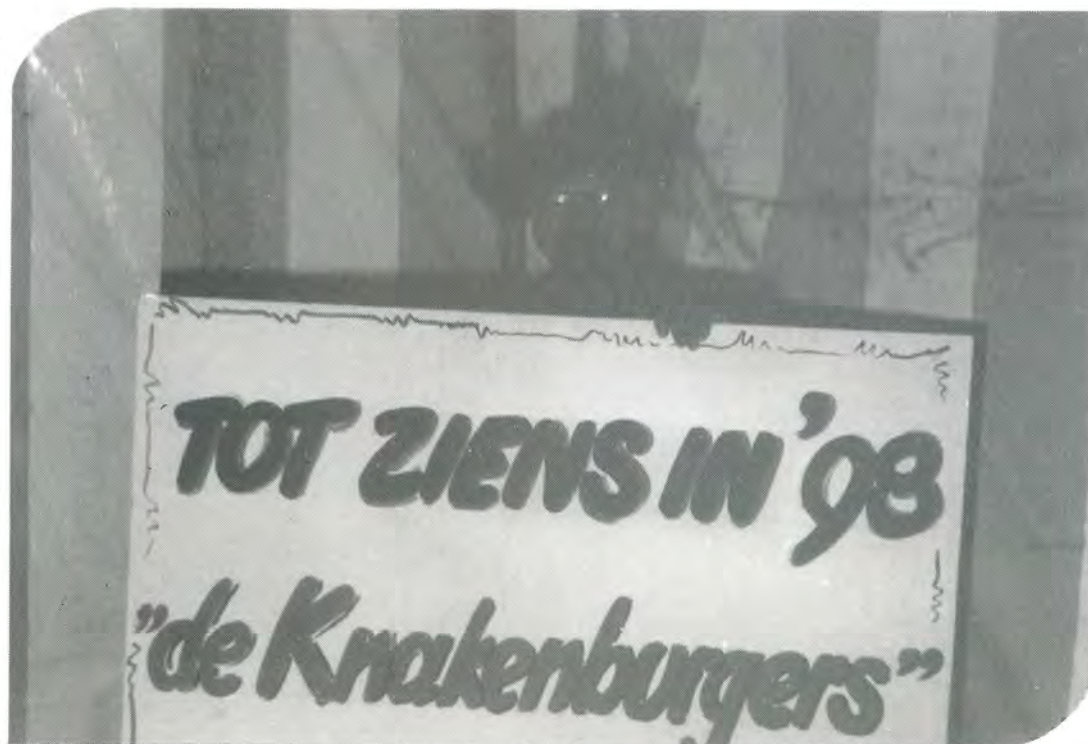
Aan het einde van deze geweldige zangavond een kollekte ter bestrijding van de gemaakte kosten.

De vijfjaarlijkse ervaring heeft ons geleerd, dat er voor deze avond een zeer grote belangstelling is!

U allen dan ook heel hartelijk uitgenodigd!

Optocht, koets met genodigden

*Groet van de Oranjevereniging:
'Tot ziens in '98, de Knakenburgers'.*

INHOUDSOPGAVE

Ten geleide

100 jaar fanfaremuziek in Ameide en Tienhoven

Voorwoord
Verantwoording
De oprichting van de verenigingen
Het motief om muzikant te worden
Opleiding
Concoursen
Concerten en uitvoeringen
Instrumenten en kleding
Rivaliteit tussen de verenigingen
Koperblazers/Boerenkapel
Muziektent
Verandering in muziekkeuze
De fusie
Slotwoord
Bijlagen:
Lijst van dirigenten
Lijst van bestuursleden (voorzitters)
Ere-voorzitters
Statistische gegevens over concoursen

100 jaar Rabobank en 80 jaar Boerenleenbank/ Raiffeisenbank/ Rabobank Ameide

100 jaar Rabobank 1898-1998
Voorwoord van Maks van Middelkoop, directeur
Interview met de heer M. Spek, voorzitter van het bestuur
Rabobank Ameide 1918-1998
Ontwikkelingen in de economie van 1918 tot en met 1945
Ontwikkelingen van de bankcijfers van 1918 tot en met 1944
De wereld der getallen van 1945 tot en met 1996
Een directeur, een bestuurslid en ondernemers aan het woord.

50 jaar Ameide Lichtstad

Voorwoord
De oprichting van de Oranjevereniging
De Oranjefeesten van 1948 tot 1993

Crescendo 100 jaar

Ergens op de donk're zolder
poetst m'n broer z'n bugel op,
zijdeglanzend wordt het koper
maar z'n spel is nog niet 'top'.

Stil, heel stil de zomeravond,
nog stiller lijkt de Achterweg,
dan opeens klinkt zwaar getoeter,
dav'rend over huis en heg.

Van der Grijn staat voor de spelers,
potpourri's en hoorngeschal,
die van Mesker en van Zessen,
en van Bruggen bovenal.

Heerlijk op een winteravond,
veel muziek en dan toneel,
meester Will als eerste spreker,
pittig, geestig onderdeel.

Op de Dam kastanjeblaren,
de muziektent is gevuld,
drommen mensen luist'ren samen,
in hun winterkleer gehuld.

Ja, Crescendo, eldorado,
kunst die komt tot iedereen,
lopend, stoeiend rond het centrum
om de duist're city heen.

Jaren dertig, nog geen oorlog,
het concours de grote test,
ereprijzen, soms wat minder,
blazen deed Crescendo best.

In het mini-tweelingstadje,
werd het volk met kunst verwend,
ook de Unie mocht er wezen,
zelfs wat ouder, (klein accent!).

Bij dit feestelijk herdenken,
past een wens voor allebei,
speel nog honderd jaren verder,
in ons lief, vertrouwd TERMEI.

Speciale Uitgave van de Historische Vereniging

'Ameide 1 Tienhoven'

juni 1998

